

İdarehane:

İstanbul, Ankara caddesi, No 100

Telgraf adresi:

Telefon numaraları:

İstanbul, MİLLİYET

İstanbul, 3911—3912—3913

Gazete ve matbaaya ait hususlar için müdüriyete müracaat edilmelidir.

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gelen evrak geri verilmaz.

Nüshası 5 Kuruştur

Başmuharriri Sırt mebusu MAHMUT

Abone ve ilan ücretleri

Gazetemizde çıkan yazıların hukuku mahfuzdur

Abone şartları:

Türkiye	Hariç	6 inci sahifede santimi	25 ka.
3 aylığı	400 ku.	5 inci	30
6 aylığı	750	4 üncü	35
12 aylığı	1400	2 inci	200

Nüshası 5 Kuruştur

İçtimai muavenet

Bir cemiyet âzası arasındaki en birinci miyari içtimai muavenete ait faaliyetidir. Jevletin içtimai muavenet bahında mühim vazifeleri olduğunda şüphe yoktur. Hatta devletlerin teşekküllerinin bu hususta gösterdikleri ihmal ve lâkaydiyi telâfi etmekle de mükelleftir. Bununla beraber, bir cemiyet içinde içtimai muavenetin en müessir kısmı ancak vatandaşların tesanüt ve karşılıklı muhabbet hislerine istinat eder.

Fertlerin, cemiyete karşı olan vazife ve mes'uliyetleri içtimai ve iktisadi mevkileriyle mütenehiptir. Cemiyet içinde her bir fert bir suretle yükselmiş olan bir vatandaşın içtimai mes'uliyeti de o derece artmıştır. Her vatandaş kudreti nisbetinde cemiyete hizmet ve yardım etmek mecburiyetindedir. Bu mecburiyeti temiz bir vicdanla daima hissedebilir. Cemiyeti bir istismar mevzuu telâkki etmeyen, ve nihayet gerek tali ve gerek şahsi meziyetler sevkile olsun, içtimai ve iktisadi yüksek mevkilere geçmiş bulunan vatandaşların millete karşı, karını olmasa bile, vicdanî borçları vardır. Haysiyet ve izzeti nefis hususunda hassasiyet gösterenlerin bu borcu hatırlamaları mümkün olamaz.

Bir istatistikte gördük: Amerika da hayır ve muavenet işlerine tahsis edilen paraların yekününü senede fransız bütçesinin yekününden fazla. Bu malumatın sonra Amerika gibi servet ve kapitalizmin en son haddine vesil olmuş bir memlekette komünizm ve sosyalizmin niçin intişar edemediğini anlamak zor değildir. Amerika'lılar belki başka milletler karşısında bir az materyalist hareket ediyorlar. Fakat kendi vatanlarında, kazanılmış servetlerin, cemiyet muvacesesindeki vazife ve mesuliyetlerini hiç bir vakit ihmal etmiyorlar. Bugün bütün Amerika baştan başa bir takım zenginler ve hususi teşekküller tarafından vücud getirilmiş türlü türlü müesseselerle doludur. Bir çok üniversiteler, mektepler, enstitüler, hastaneler, hamamlar, parklar, tenis, ve sair oyun yerleri ve diğer halka faydalı binlerce hayır ve muavenet evleri mevcudiyetlerini hep hususi sahavetlere medyunduklar. Bunda refah ve servetin tesiri olduğuna şüphe yoktur. Fakat Amerika zenginlerini hayır ve içtimai muavenet uğrunda rekabete girişiren amil yalnız servet değildir. Bunun asıl vicdanî cephesidir ki, cemiyet karşısında daha ziyade kıymet ve ehemmiyeti haizdir. Amerikalı zengin böyle düşünmüyor: kazanılan servetin cemiyete karşı bir mesuliyeti vardır. Çünkü bu servetin husulünde, onu ele geçiren ferdin emeği kadar, cemiyetin de yardımı ve tesiri görülmüştür. Bir çok kimseler bunun vücud gelmesi için çalışmışlardır. Şu halde bu servetin cemiyete ve uzaklara ya yakın diğer vatandaşlara karşı ödenecek bir minnet ve şükran borcu vardır. O da elinden geldiği kadar diğerlerinin refah ve saadeti için amil olmaya çalışmalıdır. Bu düşüncedeki hakikat hissesini ve bunun cemiyet içinde yarattığı çömert zihniyeti hissetmemek kabil değildir.

Amerikalı zengin bu muhakeme tarzı, netice itibarıyla içtimai vazifesini yaparak, aynı zamanda halkın da minnetine selmeden Amerikalı zengin servetini gizlemek, ne de o zenginlerin halkın işi gıcırtilması karşısında korku ile yemek mevkilerinin kalmaz. Çünkü, ni tamamen idrak etmiş olan vatandaşlardan müteşekkil bir cemiyet içinde beşerî kin ve ihtirasların meşum tesirleri de asgari haddine inmiş olur.

ZEKİ MESUT

M.komisyonunda emlakın iade meselesi halledilecek mi?

Muhtelit komisyon ünası ve reisi M. Holstadt

Komisyonunda faaliyet

Murahhasalarımız toplandılar

Gayri mübadiller dün Maliye vekilini ziyaretle tevziatın arazi sahiplerine teşmilini rica ettiler

Muhtelit mübadele komisyonunu faal bir hale getirmek için itihaz edilen karar üzerine dün Türk heyeti murahhasası mühim bir içtima akdetmiştir. Bu içtimada Yunanlıların çıkardıkları müşkülât yüzünden sürüncemede kalan meseleler mevzu-bahsolmuş ve bilhassa gayri mübadil Türk emlakının iade edildiğine dair Yunan murahhasları tarafından ileri sürülen iddiaların doğru olmadığını gösteren vesaik tetkik edilmiştir.

Bir rapor hazırlanıyor

Gerek bu hususta ve gerek diğer muallak işler hakkında komisyonca esaslı surette tedbir alınması için bir rapor hazırlanmıştır. Heyeti murahhasamızın dünkü mukarreratı komisyon heyeti umumiyesinin salı günü akdedeceği içtimada görüşülecektir.

Emlak işlerine ait rapor

Komisyonun ikinci bürosu emlak işleri hakkında iki tarafın tevdi ettiği raporlarla vesaik tetkik ederek heyeti umumiyeye arz etmek üzere bir rapor hazırlanacaktır. Komisyonun ehemmiyetle meşgul olması icap eden meseleler için hazırlanan liste nazarı dikkate alınarak bir kaç güne kadar komisyonunda tetkikata başlanacağı beyan edilmektedir.

Komisyonunda müstacel işler

Komisyonun en müstacel işleri şunlardır:

- 1 — Yunanistanda iadesi karar altına alınan Türk emlakı.
- 2 — Yunanistanda muvazaaya tabir Türk emlakı.
- 3 — Garbi Trakyadaki Türklerin emlakine tasarruf edebilmelerinin temini.

Yunanlılar tarafından Türklerden alınarak Rum mühacirlerine tahsis edilen emlak ve arazinin kıymetini (50 milyon altın lirayı) mütecadizdir. Yunanlılar zevahiri kurtarmak için ancak bazı şehirlerdeki emlakı iade ile ikfata emişler ve bütün teminata rağmen hattı hareketlerini değiştirmemişlerdir.

Yeni teşkil edilen takdiri kıymet komisyonlarının vazifeleri ve etabli addolunacaklara ait vesaik ve delâilin mahiyetini tespit etmek te komisyonun müstacel işleri meyanındadır.

M. HOLSTADIN GAZTEMİZE BEYANATI

Muhtelit mübadele komisyonu reisi M. Holstad dün muallak meselelere tetkikatla meşgul olmuş ve bir muharririmize atıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Son içtimada ruznamede bulunan bitarafın şimdikiye kadar halledilemeyen işler hakkında hazırladıkları muhtıra ve iki taraf murahhaslarının nokta nazarları mevzu-bahsolmuş bir karar itihaz edilmiştir. Salı günü bu bapta müzakereye devam edilecektir.

Dünkü içtima esasında bitarafın aralarında görüşmeğe lüzum görmeleri idari mahiyettedir. Emlakın iadesi meselesi hakkında Yunanlılar bir liste verdiler. Gerek bu ve gerek buna mukabil Türk heyeti murahhasları tarafından verilen liste ikinci büroda tetkik edilerek bir rapor hazırlanacak, komisyon heyeti umumiyesi bu raporu nazarı dikkate alarak kararını itihaz edecektir. Yakında esaslı mukarrerat alınması ve komisyonun Yunanistana nakli için verilen kararın yakında tabiki muhtemeldir. Türk heyeti murahhasasının vaziyet hususunda serbestisini muhafaza ettiği hakkındaki nota, diğer evrak gibi usulen Yunan heyeti murahhasasına tebliğ edilmiştir.

Bu hususta fazla malumatın yoktur.

Gayri mübadillerin Maliye vekiline müracaatı

Gayri mübadiller cemiyeti namına İstanbul mebusu Hüseyin, Gelibolu mebusu Celâl Nuri ve cemiyet erkânından Celâl Galip beylerden mürekkep bir heyet dün sabah Maliye vekili Şükrü beyi ziyaret etmiştir. Heyet, Vekil beye cemiyete ait işleri izah etmiş ve sefalet içinde kalan gayri mübadillere kanunen tahsis edilen Anadolu'daki Yunan emlakine ait hasılâtın alâkadarları bir an önce tevzi ve tevziatın arazi sahibi gayri mübadillere teşmil için teğebbüsatta bulunmuş. Vekil B. bunları ehemmiyetle nazarı itibara alarak Ankaraya avdetinden sonra meşgul olacağını ve yakında tevziat yapılacağını beyan etmiştir.

Şimdiye kadar komisyonca müracaat eden gayri mübadiller (2,200 kişi olup (1,200) kişinin hukukî vaziyetleri tespit edilmiştir. Bunlar tevziattan istifade edeceklerdir.

BUGÜN

2 İnci sahifemizde:

1- Haftalık İcmal

2- Son haberler

3 Üncü sahifemizde:

1- Bincilik müsabakaları

2- Ekonomi

4 Üncü sahifemizde:

1- Hava raporu

2- Felek

3- Roman: Aşk güneşi

5 İnci sahifemizde:

1- Sinema Alemi

M. Streseman dün öldü

Alman Hariciye nazırı kalp sektesinden vefat etmiştir

M. Streseman'ın vefatı büyük bir teessür uyandırdı

BERLİN, 3. A. A. — Dün fırkalar arasında işsizliğe karşı sigorta meselesine dair cereyan eden müzakere M. Streseman'ın pek ziyade işgal etmiştir. Saat yirmi iki buçuğa doğru mumaileyhin sağ tarafına nüzul isabet etmiştir. M. Streseman, kendisini kaybetmiş olmaksızın doktorlar ümidi kesmemişlerdi. Fakat,

M. Streseman

bu sabah saat 5,25 te ani olarak kalp sektesinden vefat etmiştir.

Harpten sonraki Almanya'nın müşkül harici siyasetini büyük dirayet ve kıyasla ile M. Streseman'ın ölümlü Almanya için büyük bir ziyadır. Güstav Streseman 10 Mayıs 1878 tarihinde Berlin'de doğmuştur. Berlin ve Leipzig'de iktisat talsil etti. 1903 senesinde de Dresden'de sanayi birliği umumîkâtibi oldu. Bundan sonra Almanya'nın iktisadi hayatında mühim vazifeler deruhte etti. 1907 de Alman millet meclisine aza oldu. Umumi harpte Streseman çok şiddetli milliyetperver bir siyaset takip etti. Mütarekeden sonra da Alman halk fırkasını teşkil etti. Rur'un işgali üzerine yazdığı bazı makaleler Alman ekfârı umumiyesinin Streseman'a celbetti ve Başvekalâte geçti. Bir kaç ay sonra sukut etti ve 1923 [Mabadi 2 inci sahifede]

İsmet Paşa Hazretleri dün Yalovayı ziyaret etmiştir

İsmet Pş. Hz. evleki gün Seyrüsefain idaresini ziyaret etti

İsmet paşa Hz. dün sabah Heybeliada vapuru ile Yalovayı teşrif etmişlerdir. Refakatlerinde Seyrüsefain müdürü umumi Sadullah B. Seyrüsefain makamı ve levâzım müdürleri vardı.

Paşa Hz., Yalovadaki imar ve inşaa faaliyetini ehemmiyetle tetkik etmiş ve kâhpların az zamanda mükemmeliyete derecesine vassıl olmasını takdir etmişlerdir.

Başvekalimiz, evleki gün Seyrüsefaini teşrif ederek öğle yemeğini Sadullah B. le beraber yemişler, ve yemekten sonra Seyrüsefain idare kısmını gezmişler, gördükleri intizam ve mükemmeliyette memnun olmuşlardır. Bilâhare, inşaatı bitmek üzere olan Ford fabrikasını gezmişlerdir. Memleketteki sanayi işlerini ehemmiyet ve alâka ile takip eden Paşa Hz. fabrikadaki inşaatı beğenmişlerdir.

Başvekalimiz Hz., reisi buldukları Cemiyeti İslâmiyenin idaresindeki Darüşşafaka mektebini de gezmişlerdir.

İstifa eden kabine reisi Mahmut Pş.

Bir rekor

Mısır kabineleri İstifa eden kabine rekoru kırdı

KAHİRE, 2. A. A. — Son on sene zarfında iktidar mevkine gelen 15 Mısır kabinesi arasında Mahmut paşa heyeti hükümet mevkiinde 463 gün kalarak müddet rekorunu kırmıştır.

Mahmut paşa hükümetine âzâsının çoğu Vefat fırkasına mensup milicilerin müesseselerinden ibaret bir kabinenin halef olması muhtemeldir. Asıl hayatı mesele İngiltere - Mısır muahedese müteallik yeni tekliflerin kabulü için umumî intihabat yapılmasıdır.

Maarif vekili bugün geliyor

Cemal Hüsnü Bey sehrimizde yirmi gün kalacak

ANKARA, 3. (Telefonla) — Maarif Vekili Cemal Hüsnü bey bu gün İstanbula hareket etti. İstasyonda Hariciye vekili Tevfik Rüstü ve Dahiliye vekili Şükrü Kaya beylerle bir çok zevat tarafından teşvi edildi. Vekil bey İstanbulda bulunduğu müddet zarfında Maarif müessesatını tetkik edecek ve bu tetkik 20 gün kadar sürecektir.

G. trakya'da Yunan fecayii

İki zavallı Türk genci feci bir surette öldürüldü

Zavallıların üzerlerindeki 100,000 drahmi de çalınmıştır

Devedagaçta sütcü Panayut nezdinde çalışan Kanber Salih isiminde 23 yaşlarında bir Türk genci ile Şüayp Rıza isiminde diğer bir Türk Türkiyeye gelmek üzere Devedagaç kayıkcı Polizo Valsamidinin yayığına binip Eneze müteveccihen hareket etmişlerdir.

Fakat bir müddet sonra kayık te-

Şehit Kamber

rar Devedagaçta avdet etmiş ve kayıkcı mahallî Yunan hükümetine bu iki zavallı Türkün kurşunla delik deşik edilmiş ve beyni parçalanmış cesedini göstererek bunların Türk sahillerine yaklaştıkları sırada Türk karakolları tarafından vurulduğunu ve kendisini zor kurtardığını söylemiştir.

Halbuki yapılan tetkikat neticesinde hudut boyunca böyle bir vakıa olmadığını teyit ettiği gibi Yunan doktorları bile bunların çok yakından öldürüldüklerini tasdik etmişlerdir. Elde edilen bir çok delil ve makuller üzerinde taştıkları 100,000 kûsur drahminde maada elbise bile bulunmaması da zavallıların paralarını tamaan Yunanlılar tarafından feci bir surette katledildiklerini ispat etmektedir.

Tuhafı da şudur ki Yunan doktorları nezdlerinde alâti lüzime bulunma diğri bahanesile bu iki zavallı şehidin kafalarını fethi meyit yapmak için balta ile parçalamışlardır.

Bu çifte cinayet zavallı vatandaş Şüayp ta bıcakla şehit edilmişlerdir. Bu çifte emayet zavallı vatandaşlarımızın garbi Trakyada nasıl chehen nemî bir hayat yaşadıklarını ispat eder.

"Nasıl sevdim?," Nihat Bey macerasını gazetemize gönderdiği mektupta anlatıyor.

"Mlle Violet'i nasıl sevdim, niçin kaçtım ve intihara teşebbüs ettim?,"

Matmazel Violet namında bir kız sevmesinden dolayı ortadan ta-gayıyıp eden ve Bilecik'te tahtı tedavibizde gidecekti. O günden beri başlıyarak macerası hakkında uzun bir mektup aldık. Vaka kahramanının mektubunu aynen derece diyoruz:

Bilecik
"Milliyet" gazetesinde tegayıyıp ettiğimi okudum. Dedim ki mesele

Nihat Bey

meydana çıktı bari bütün safahatle size anlatayım.
Matmazel Violette bundan üç ay mukadden, Erenköv istasyonunda

Teftişler

Maliye vekili defterdarlık muamelatını teftiş etti

Vekil Bey emvalli metruke işleri hakkında izahat aldı

Maliye Vekili Saraç Oğlu Şükrü bey, dün öğleden sonra saat üç buçukta Defterdarlığa gelmiştir. Vekil beye kalemi mahsus müdürü Münir Bey refakat ediyordu. Maliye Vekili bir ashabı masalîh gibi evrak odasına girmiş ve muamelatı tetkik etmiştir.

Bilâhare memurlara bazı sualler sormuş ve memurlar vekil beyin dair-reyi teftiş ettiğini anlamışlardır.

Defterdar Şefik bey, Maliye Vekili Şükrü beye şube müdürlerini takdim etmiş ve Vekil bey her şube müdüründen ayrı izahat almıştır. Saraç Oğlu Şükrü B. muhasebe kısmında da teftiş etmiş, banka usulü yapılan tadilatı beğenmiştir. Vekil B. bütün kalem odalarını da teftiş etmiş ve memurlara işleri hakkında sualler sormuş ve vazifenin ehemmiyeti hakkında memurlara irşatkâr Ley-anatta bulunmuştur.

Emlakî metruke müdürü Ali Rıza beyden emlakî metruke işleri hakkında izahat almıştır.

Maliye Vekili Şükrü Bey, defterdar Şefik B. ile defterdarlık odasında malî işler hakkında görüşmüş ve geç vakit defterdarlıktan ayrılmıştır.

ŞÜKRÜ BEYİN ZİYARETİ

Osmanlı bankası müdürü ile Müs-kirat umumî müdürü Zekâi bey dün Maliye Vekilini ziyaret etmiştir.

ADLİYE VEKİLİNİN TEFTİŞATI

Adliye vekili Mahmut Esat B. dün

Saracoğlu Şükrü Bey

Adliyeye gelmiş ve teftişatına devam etmiştir.

Kâzım Pş. Hz.

Büyük Millet meclisi reisi Kâzım paşa hazretleri dün şehirde bir te-nezzüh yapmışlardır.

General Ernest geldi

Türkiye - Suriye tahdidî hudut komisyonu reisi Danimarkalı general Ernest dün şehrimize gelmiştir.

General Ernest, hudut işlerinde hakem vazifesini yapmak üzere bugün Halebe hareket edecektir.

"Nasıl sevdim?," Nihat Bey macerasını gazetemize gönderdiği mektupta anlatıyor.

"Mlle Violet'i nasıl sevdim, niçin kaçtım ve intihara teşebbüs ettim?,"

Matmazel Violet namında bir kız sevmesinden dolayı ortadan ta-gayıyıp eden ve Bilecik'te tahtı tedavibizde gidecekti. O günden beri başlıyarak macerası hakkında uzun bir mektup aldık. Vaka kahramanının mektubunu aynen derece diyoruz:

Bilecik
"Milliyet" gazetesinde tegayıyıp ettiğimi okudum. Dedim ki mesele

plaja bize sorarken tanıştık. Yanında kiracımız bulunan Mösyo Rafaci Abov ile birlikte plaja gittik. Zaten bizde gidecekti. O günden beri başlıyarak macerası hakkında uzun bir mektup aldık. Vaka kahramanının mektubunu aynen derece diyoruz:

Bilecik
"Milliyet" gazetesinde tegayıyıp ettiğimi okudum. Dedim ki mesele

Bugün
Şehitlikleri İmar cemiyetinin rozet günüdür

Bugün Şehitlikleri İmar cemiyetinin rozet tevzi günüdür. Çok hayrî bir maksat için toplanacak olan parayı mahiyetli halkın esirgimeyeceği şüphesizdir. Rozet hasılatı Şehitleri İmar cemiyetinin yeğâne varidatı menbaıdır. Cemiyet Edirne kapıda Şüheda namına bir abide yaptıracağı, Edirne kapı şehitliklerinin divarlarını tamir ettirmiş ve Karaca Ahmette de bir abide yaptıracağı. Rozet tevzi arzu eden mektep talebelerini bugün hüviyet varakalarını hâlin oldukları halde Bayazıtta ki cemiyet merkezine müracaatları bildirilmektedir.

Eylülün 28 inci günü yola çıkan İngiliz Başvekili Mac Donald yarın New-York'a muvasalat edecektir. Bir buçuk asır evvel istiklalini kazandığı tarihtenberi ilk defa olarak bir İngiliz Başvekili resmen Amerika'yı ziyaret etmektedir. Amerika gazetelerinin yazdığına göre, Mac Donald New-York'ta pek parlak bir surette karşılanacak ve Washington'da reisicumhuru misafiri olacaktır. Amerikalılar için teşrifatı tarafına pek ziyade ehemmiyet vermektedirler. Fakat matbuat ve efkârı umumiye ziyaretin siyasi cephesi ile pek meşgul görünmüyor. Daha bir buçuk asır evvel İngiltere'nin ehemmiyetsiz bir müstemlekesi iken, şimdi bir İngiliz Başvekilinin Amerika'yı ziyareti ve İngilizler tarafından idama mahkûm edilen Washington'un mezarına çelenk koyması, Amerikalıların millî gururunu okşuyor. Gasyolmuş bir vaziyette olan efkârı umumiye ziyaretin siyasi mana ve şümülî ile meşgul olmuyor.

Ancak bu sütunlarda bir çok vesile ile izah ettiğimiz üzere Mac Donald'ın seyahati cihan siyaseti için pek ziyade ehemmiyetli bir hadisedir. Başvekil hareket ederken seyahatinin esbabını ve gayesini şöyle izah etmiştir:

1. Amerika ile yalnız bahri tahdidî teslihat içinde değil, her mesele üzerinde anlaşmak ve bir İngiliz-Amerikan antantına yol açmak.

2. Tahdidî teslihat meselesini intaç etmek.

3. Bu mesele intaç edildikten sonra İkinci kânunda Londra'da Fransa, İtalya ve Japonya'nın da iştirakile bir konferans akdedilecek.

4. Bu konferansın müzakeratı müspet bir netice verirse Cenevre'deki tahdidî teslihat kongresine arzedecek.

Mac Donald'ın Londra'dan hareket ederken yaptığı beyanat bir dereceye kadar Fransızlar tatmin etmiştir. Çünkü şimdiye kadar bu bahri tahdidî teslihat meselesinde bir defa İngiliz ve Amerika anlaşıktan sonra, verilecek kararın diğer devletlere dikte edileceği gibi bir vaziyet mevcut olduğu söyleniyordu. Bu Fransa, İtalya ve Japonya'yı rencide ediyordu. Mac Donald madde şeklinde bu kariyeri dercettiğimiz beyanati ile Fransızlar tatmin etmek istemiştir. Bununla beraber bahri tahdidî teslihat meselesi birinci derecede bir İngiliz-Amerikan meselesidir. Diğer devletler ancak ikinci plâna dahil olabilirler.

Amerika'daki rezale tahkikatının Mac Donald'ın seyahati zamanına tesadüf etmesi sırf bir tesadüf eseri mi, yoksa bu seyahatten istihdaf edilen gayeyi teşvil için mi? Bu suale cevap vermek güçtür. Çünkü İngilizlerin Amerika'yı harbi umumiye sokmak için ne çarelere baş vurduklarını bilenler, o zaman usuller ile bu hadise arasında garip bir müşabehet görürler. Hadiseden evvelce de bahsetmiştik: Shearer namında bir Amerikalı, bazı büyük bahri inşaat fabrikaları aleyhine bir dava ikame ediyor. İddiası şudur: Fabrikalar beni Cenevre'deki tahdidî teslihat konferansını inkıta uğratmak için istihdat eden bir nevi diktatörlük taslağı idi. Eğer bu hükümetle anlaşmanın ameli bir faydası olsaydı, her türlü itilâf akdi kolaydı.

Fakat İngiliz hükümeti bütün Mısır ile anlaşmak niyetinde olduğunu bildirdi. Bunun için yeniden intihabat yapılacak idi. Mahmut Paşa intihabat yapıncaya kadar olsun mevkîni muhafazaya çalıştı. Milliyet perverlere koalisyon teklif etti. Fakat hükümetinin hayatını idame edemedi.

Mahmut Paşanın istifası Mısır meselesi yeni bir safhaya giriyor. Şimdi yeni kabineyi, ister Mahmut Paşa ister başka biri teşkil etsin, yapılacak intihabatta milliyetperverler mutlaka kahir bir ekseriyet kazanacaklardır. İşte İngiliz-Mısır müzakeratı hakikaten ancak bundan ibarettir.

A. S.

kiçik donanma taraftarlarile bir cephede bulunması ve adeta beraber hareket ederek bu işfata yapmaları ve davul zurna ile dünyaya ilân edilmesi de Amerikalıların canlarını hayli sıkıştırıyor. Bunun için de rezale tahkikatının, Mac Donald'ın vazifesini teşvil mi, yoksa işkâl mi edeceğini tayin etmek kolay değildir. * * *

İngiliz-Rus münasebatı siyasetinin idadesi için mühim bir adım atılmıştır. Londra'dan bildirildiğine göre, İngiliz Hariciye nazırı Mr. Henderson ile Rusya'nın Paris sefiri M. Dovgalovski arasındaki müzakerat müspet netice vermiştir. Rusya ile İngiltere arasındaki münasebat 1924 senesinde yine Mac Donald hükümeti tarafından idare edilmişti. Fakat muhafazakâr hükümet Areos hadisesi üzerine bu münasebatı katetmişti. Mac Donald, iktidar mevkîne gelmeden evvel son intihabatta Rusya ile tecdidî münasebatı friska programına koymuştu. Filhakika hükümet başma geçince bu münasebatın idadesi için müzakerata girişildi. Fakat İngilizler, muallakta olan borçlar meselesinin halli ile öteden beri ısrarla talep ettikleri propaganda nihayet verilmesini Ruslardan istediler. Ruslar bu meselelerin ancak siyasi münasebat iade edildikten sonra görüşülebileceğini söylediler. İngilizler kabul etmedi ve müzakerat Temmuzda ink-taa uğradı. Şimdi münasebat iade etmeğe hazır olduklarına göre, İngilizler eski mevkîlerinden ricat etmişler demektir.

Rusya ile iade münasebat meselesinde amele friskasına Liberallerin yardım edebilecekleri anlaşılıyor. Diğer taraftan konservatörlerin buna muarız olduğu da malûm bir keyfiyettir. Bu itibarla Avam kamarasında hararetli müzakereler beklenbilir. * * *

Umumî harpten sonra Almanya ve Avusturyada şu veya bu muahedenin tatbikine mani olmak, şu veya bu hukuku muhafaza etmek için bir çok vatanperver cemiyetler teşekkül etmiştir. Tabii halin tedricen avditi ile Almanya'da zaifleyen bu cemiyetler Avusturya'da hâlâ memleketin siyasi hayatına hakim vaziyettedirler.

Gayri resmi teşekküller arasındaki cidal yüzünden hafta arası Avusturyada bir buhran olmuş Steerwitz kabinesi istifa ederek yerine Polis müdürü Schober Başvekil olmuştur. Steerwitz'in istifasına, daha doğrusu sukutuna sebep, sosyalistlere karşı müsaadekârlıkta bulunma k niyetinde olduğu hakkında çıkan bir sayıdır. Bu sayıya üzerine bazı nüfuzlu valiler ağır basmışlar ve Başvekil istifaya mecbur kalmıştır.

Yeni Başvekilin pek kuvvetli vaziyeti olduğu söyleniyor. Neşrettiği ilk beyannamesinde sosyalistlere müsait olduğu malûm olan kanunu esasının tadiline çalışacağı bildirilmektedir. * * *

Mısır'da da Mahmut Paşa kabinesi istifa etmiştir. Bu istifa İngiltere ile Mısır arasındaki müzakeratın tabii bir neticesidir. Çünkü malûmdur ki Mahmut Paşa hükümetini ahiren azledilen komiser Lord Lloyd iktidar mevkîne getirmişti. Bu hükümet ecebî nüfuzuna istinat eden bir nevi diktatörlük taslağı idi. Eğer bu hükümetle anlaşmanın ameli bir faydası olsaydı, her türlü itilâf akdi kolaydı.

Fakat İngiliz hükümeti bütün Mısır ile anlaşmak niyetinde olduğunu bildirdi. Bunun için yeniden intihabat yapılacak idi. Mahmut Paşa intihabat yapıncaya kadar olsun mevkîni muhafazaya çalıştı. Milliyet perverlere koalisyon teklif etti. Fakat hükümetinin hayatını idame edemedi.

Mahmut Paşanın istifası Mısır meselesi yeni bir safhaya giriyor. Şimdi yeni kabineyi, ister Mahmut Paşa ister başka biri teşkil etsin, yapılacak intihabatta milliyetperverler mutlaka kahir bir ekseriyet kazanacaklardır. İşte İngiliz-Mısır müzakeratı hakikaten ancak bundan ibarettir.

A. S.

A. S.

Rusyada

Sınai faaliyet

Bu sene istihsalâtta tezyüt var

MOSKOVA, 2. A. A. — Resmî istatistiklere nazaran, buse ne zarfında sınai istihsalât % 24 nisbetinde artmıştır. Halbuki bu hususta tanzim olunan plânda ancak % 21 tezyüt deriş edilmişti. Bu sene zarfında yüzde 14 fazlasile 40 milyon ton kömür ve yüzde 67,13 fazlasile 14 milyon petrol istihsal edilmiştir.

Sovyet Rusyadaki elektrik fabrikaları yüzde 30 fazlasile 6 milyon kilovattan fazla bir kuvvet temin etmeğe başlamışlardır. Sovyet Rusya bu sene 28 milyon rublelik sınai istihsalâtta bulunmuştur. Geçen sene istihsalât ancak 22 milyar ruble idi. Bu tezyüt nisbetlerini nazarı itibara alan millî iktisat meclisi âlisi 1929 - 1930 senesi için istihsalâtta elde edilmesi mukarrer olan tezyüt nisbetini yüzde 33 olarak tespit etmiştir.

RUSLAR VE ÇİNLİLER

MOSKOVA, 2. A. A. — Çitade mevkuf bulunan Çinliler ziyaret eden Vladivostok Alman konsolos mevkullarla Çince görüşmüş ve ziyaret sonra matbuata beyanatta bulunarak, mevkuf Çinlilerin eyi şerait içinde yaşadıklarını ve aynen diğer mevkuf Ruslar gibi muamele gördüklerini ve kendilerine hiç bir şikâyet te bulunmadığını söylemiştir.

HARBİNDE VAZİYET

MOSKOVA, 2. A. A. — Harbin Çin makamat, oralarda bulunan vatanşahların hicret etmeğe veya Çin tabiiyetine geçmeğe icbar etmektedir. Harbinde intişar eden nimsesmi Gueao gazetesi bu tazyikati mühik göstermek için diyor ki: "Memaliki ecebniyede bulunan Ruslar, Sovyet tabiiyetini ancak kendi arzularile ihraz etmişlerdir. Binaenaleyh, bunlar ya Sovyet hükümetinin siyasetine açıkça müzakerat ederler ve ya tehcir olunurlar, yahut ta Çin tabiiyetini kabul ederler."

KURŞUNA DİZİLENLER

MOSKOVA, 2. A. A. — Harbinden bildirildiğine nazaran Tsitsikora da Sovyet demiryolları memurlarının kurşuna dizilmesi şimdiye kadar Sovyet tabiiyetini Çinliler tarafından imha edildikleri haberlerini şüphe ile karşılayan ecebî mahafide deşehiti bir tesir yapmıştır.

Afganistanda

Nadir Han kuvvetleri galip

PARİS, 2. A. A. — Afganistandan gelen haberlerde Nadir han kuvvetlerinin Kabilin anabarı addeden Caris mevkifini zaptettiler ve başkına uğrayan Habibullah kâtaatın kanlı bir çarpışmadan sonra mağlup edildiği söylendiği bildiriliyor.

AKVAM CEMİYETİ

CENEVRE, 2. A. A. — Akvam cemiyeti meclisinin, gelecek içtima tarihini 1930 Kânunusininin yirmisi olarak tespit edilmiştir.

Hindistanda

Kanunu esaside tadilat

LONDRA, 2. A. A. — Rüyter Ajansı Hindistanın müstakbel hukuki vaziyeti hakkında hükümetçe henüz hiç bir karar almadığını öğrenmiştir. Hükümet, kanunu esasî tadilatına matuf teklifleri tetkik etmeden evvel Simon komisyonunu raporunu vermesi bekleyecektir.

Hindistan umumî valisi gençlerden de İngiltereye ziyareti esasında Hindistan aile meseleleri hakkında hükümetle azâsile uzun uzadıya müzakeratta bulunmuştur. Fakat, umumî valinin Hindistan avdetinden evvel bu hususta hiç bir beyanatta bulunulmayacaktır.

YAGMURLAR BAŞLADI

LONDRA, 2. A. A. — Son 48 saat zarfında düşen yağmurlara rağmen şu krlığı kendisini hissettirmektedir. Su tevzii idaresi Londra nahiyelerinde tahdidatın ilgası kabul olmasına karar vermiştir.

İNGİLTEREDE ÇUBUK ALTIN

LONDRA, 2. A. A. — İngiltere bankası bugün 431 bin 153 İngiliz lirası kıymetinde çubuk altın satmıştır.

BEYNELMİLEL BANKA

ŞERBURG, 2. A. A. — Beynelmillel bankanın tesisi için toplanacak konferansa murahhas tayin edilmiş olan Nevyork ve Chicago First National bankaları müdürleri M. Reynolds ile M. Taylor buraya gelmişlerdir.

Küçük itilâf ve Yunanistan

M. Venizelos'un Prag'da sulh hakkında beyanatu

PRAG, 2. A. A. — Havas Ajansı bildiriyor: Başvekil M. Udrzal ile hariciye nazırı M. Benes istasyonda M. Venizelos ile refikasını selâmlamışlardır. M. Venizelos, hükümet dairisine gitmiş ve meçhul Çekoslovak askerinin mezarına bir çelenk koymuştur. M. Benes hususî bir ziyafet vermiştir. M. Venizelos yarın Topoljiyanki de M. Mazarike misafir olacaktır.

Yunan başvekil, gazetecilere beyanatında sulh fikrinin ilerlemekte olduğunu söylemiş, küçük itilâf hükümetlerle Yunanistan arasındaki dostluk münasebetlerine dikkati celbetmiştir.

ATİNA 3 (Aneks.) — Venizelos Pragda Türk - Yunan münasebatı hakkında şu beyanatta bulunmuştur: — Türkiye ile Yunanistan arasında çekişme hiç bir sebep göremiyoruz. Türkiye ile itilâf kabildir. Tarafeynin menafii bu itilâfı icap ettirir. Tekrar ederim ki Yunanistan sulhu samimiyetle arzu ediyor.

İngilterede

M. Henderson'un kongrede nutku

LONDRA, 3. A. A. — M. Henderson amele friskasını umumî kongresinde İngilterenin Filistin üzerindeki mandasından vazgeçmeyeceğini dair beyanatı sırasında son Filistin vekayinin sebep ve amillerini yerinde tahkika memur komisyonun raporu geldikten sonra hükümetin Filistin karşı hattı hareketini sureti katiyede tayin ve tespit edeceğini söylemiştir. Mumaileyh, Rusyadan bahsederek bu memleket ile samimî bir dostluk devresinin açılacağı ümidini izhar etmiştir. Bundan sonra Resalyetinin tahliyesine nakli kelâm eden M. Henderson üçüncü mmtakın gelecek haziranın sonuna kadar tahliyesi lüzumuna M. Briand r iknaa muvaffak olduğunu ve o tarihte Almanya'da tek bir ecebî askerî kalmayacağını hazrının şiddetli alkışları arasında teşbir etmiştir.

M. Henderson nihayet tahdidî teslihat meselesine temas ederek, bu husustaki İngiliz - Amerikan müzakeratının pek ziyade ilerlemiş olduğunu dolay bunlara daha şimdiden Fransa, İtalya ve Japonya'nın iştirakine imkân hasıl olduğunu, karada, denizde ve havada bütün tahrir ve taarruz vesaitinin tenkisine dair büyük devletlerin birbirleriyle uyusabilmeleri takdirinde medeniyet âleminin bütün mesaisini beşeriyete şeref ve ır işlere hasredebileceğini söylemiştir.

M. Henderson nihayet tahdidî teslihat meselesine temas ederek, bu husustaki İngiliz - Amerikan müzakeratının pek ziyade ilerlemiş olduğunu dolay bunlara daha şimdiden Fransa, İtalya ve Japonya'nın iştirakine imkân hasıl olduğunu, karada, denizde ve havada bütün tahrir ve taarruz vesaitinin tenkisine dair büyük devletlerin birbirleriyle uyusabilmeleri takdirinde medeniyet âleminin bütün mesaisini beşeriyete şeref ve ır işlere hasredebileceğini söylemiştir.

Atina mektubu

Bizde mi aynı şeyi yapalım?

Ekrem Rüşti B.in üstüste tevkihi nasıl oldu Yunan E. H.sinin mes'uliyeti

ATİNA, 15 (Milliyet) - Eylülün on beşine doğru Alman bandıralı Von Branonci'nin "Blankenes", namındaki yatı Aynaroz ve Galaza uğradıktan sonra Pire limanına geldi. Bu yatta Galatasaray spor kulübünden 8 zat ile maruf sporcuların Ekrem Bey vardı. Bu seyahattan memnun kalan Ekrem bey 5 gün kadar Atina ve Pire'de kaldıktan sonra pasaportunu hazırladı ve aynı yirminci günü sabahı tayyare ile İstanbula hareket etmek üzere Tale'e geldi.

İşte tam tayyareye bineceği sırada bir den bir ev tevkihi edildiğini hayretle gördü. Polis karakoluna götürülen Ekrem beyin üstü ve eşyaları aranmış, not defteri alınmıştır. Kendisi casuslukla itham edilmiyordu. Fakat hiç bir esasa istinat etmeyen bu itham neticesinde Ekrem Bey bir iki saat hürsuzlar ve canilerle beraber kaldıktan sonra sadece bir "PARDON", la serbest bırakılmıştır.

Ekrem bey, zannedersem, sefaretimiz müraacaat etti. Maslahatgüzârımız da Atina ve Pire'de Sefaret ve Konsolosluk memurlarından başka hiç kimseyle temas etmemiş olan mumaileyh karşı yapılan hareketi Hariciye nezaretinde protesto etti. Meseleye fazla ehemmiyet verilmekten çekindiler, fakat... maalesef iş bu kadarla kalmadı.

Benim istihbaratıma göre, M. Tçamatos, Sedat Zeki beyin Hariciye nazırını görmek istediğini haber alıncak, derhal Ekrem beyin tahliyesini emretmiştir. Estiya ve Proiya gazeteleri, rasgele bir adamı, kuru bir tevbehümüne kapılıp casus diye tevkihi etmiş olduğunu yazdılar ve müş-

Almanya'da Kabine buhranı

İşsizliğe karşı sigorta meselesi

BERLİN, 2. A. A. — İşsizliğe karşı sigorta meselesinden dolayı bir hükümet buhranı çıkmış muhtemel olduğundan M. Stresemann vaziyetin tehlikelerini anlatmak için halk fırkası hizbinin merkez heyetini toplamaya davet etmiştir.

MUHALİF REY VERİLİRSE

BERLİN, 2. A. A. — M. Müller ile M. Stresemann, işsizliğe karşı sigorta hakkındaki tesviye suretini halkların kabul etmek istememesinden mütevellit vaziyet hakkında görüşmüşlerdir. M. Müller, bu tesviye suretinin yarın yapılacak üçüncü müzakeresinde halklar muhalif rey verdikleri takdirde istifa edeceğini ihlas etmiştir.

İKTİSAT FIRKASI

BERLİN, 2. A. A. — İktisat fırkası, işsizliğe karşı sigorta lâihası hakkında halkların naktai nazarını kabul karar vermiştir. Halk fırkası grup uzun uzadıya müzakeratta bulunmuştur. Müzakereler, gizli tutulmaktadır. Bununla beraber grupun bir buhran zuhuruna mahal vermemek için son reyler verileceği sırada müstenkif kalacağı zannolunuyor.

ŞİMALİ CAROLİNADA MUSADEMELER

MARİAN, (Şimali Caroline) 2.A.A. Bir pamuk ilplikhanesi önünde grevlerle greve iştirak etmeyenler arasında bir mücadele olmuştur Polis müdahale mecburiyetinde kalmıştır. Atış açılmış, grevcilerden iki kişi ölmüş, 18 erkek ve bir kadın yaralanmıştır. Yaralardan beşinin vaziyeti ağırdır.

Mücadele esasında son derece hırpalanmış olan 4 polis memurunun hastaneye yatırılması mecburiyet halinde olmuştur. Vaziyet, vahim telâkki edilmektedir. Karşılıklı mani olmak üzere millî kuvveti seferber edilmiştir. Mensucat sanayii mühitinde grev dolayısıyla ve komünistlerle komünist olmayanların sık sık vuku bulan müsademeleri sebebiyle vaziyet pek gindir.

Amerikada

M. Macdonald'ın nutku telsizle İngiltere'ye bildirilecek

WASHINGTON, 3. A. A. — Önmüzdeki hafta Cuma gecesi M. Mac Donald in Nevyork ta söyleyeceği nutuk, İngiltereye telsiz telefonla bildirilecek ve yene telsiz telefonla memleketin her tarafına negredilecektir.

Bu nutuk, haricî münasebat cemiyeti tarafından M. Mac Donald gerefine Ritz - Carlton otelinde verilecek bir ziyafet esnasında irat olunacaktır.

Bu münasebetle Broad Casting kumpanyasının 71 istasyonu bütün diğer istasyonlara raptedilecektir. M. Mac Donald, saat 21 de grevini saatle sabahın saat ikisi ve ayanan Elihu Root in hoşamedî nutkunu müteakip söze başlayacaktır.

Atina mektubu

İşte tam tayyareye bineceği sırada bir den bir ev tevkihi edildiğini hayretle gördü. Polis karakoluna götürülen Ekrem beyin üstü ve eşyaları aranmış, not defteri alınmıştır. Kendisi casuslukla itham edilmiyordu. Fakat hiç bir esasa istinat etmeyen bu itham neticesinde Ekrem Bey bir iki saat hürsuzlar ve canilerle beraber kaldıktan sonra sadece bir "PARDON", la serbest bırakılmıştır.

Ekrem bey, zannedersem, sefaretimiz müraacaat etti. Maslahatgüzârımız da Atina ve Pire'de Sefaret ve Konsolosluk memurlarından başka hiç kimseyle temas etmemiş olan mumaileyh karşı yapılan hareketi Hariciye nezaretinde protesto etti. Meseleye fazla ehemmiyet verilmekten çekindiler, fakat... maalesef iş bu kadarla kalmadı.

Benim istihbaratıma göre, M. Tçamatos, Sedat Zeki beyin Hariciye nazırını görmek istediğini haber alıncak, derhal Ekrem beyin tahliyesini emretmiştir. Estiya ve Proiya gazeteleri, rasgele bir adamı, kuru bir tevbehümüne kapılıp casus diye tevkihi etmiş olduğunu yazdılar ve müş-

Ekrem bey, zannedersem, sefaretimiz müraacaat etti. Maslahatgüzârımız da Atina ve Pire'de Sefaret ve Konsolosluk memurlarından başka hiç kimseyle temas etmemiş olan mumaileyh karşı yapılan hareketi Hariciye nezaretinde protesto etti. Meseleye fazla ehemmiyet verilmekten çekindiler, fakat... maalesef iş bu kadarla kalmadı.

Benim istihbaratıma göre, M. Tçamatos, Sedat Zeki beyin Hariciye nazırını görmek istediğini haber alıncak, derhal Ekrem beyin tahliyesini emretmiştir. Estiya ve Proiya gazeteleri, rasgele bir adamı, kuru bir tevbehümüne kapılıp casus diye tevkihi etmiş olduğunu yazdılar ve müş-

M. Ştreseman'ın vefatı münasebetile Hariciye vekilimiz taziyet telgrafı gönderdi

ANKARA, 3. — "Telefonla" Alman hariciye nazırı Stresemann vefatı dolayısıyla Hariciye vekili Tevfik Rüşti B. şu telgrafları çekmiştir:

Rayhıştağı riyasetine

M. Ştrezmann vefatı dolayısıyla müteallim olarak zatı âlilerine hükümeti cümhuriyenin elim taziyetlerini beyan ve bu ziyarimden şahsen hissettiğim samimî teessürata itimat buyurmanızı rica ederim.

Berlinde Madam Ştresemana:

M. Ştrezmann ziyar elimden pek ziyade müteessir olarak Samimî ve hürmetkârane taziyetlerimi takdim ederim.

İZMİRDE PAMUK İSTASYONU

ANKARA, 3 "Telefonla" — İzmir halivalisinde tesis edilecek pamuk istasyonu için yapılan tetkikat neticesinde Salihî ile Aydın arasında iki müsait yer bulunmuştur. Bunlardan birini tercih için Ziraat umum müdürü Pazartesiye İzmir gidecektir. Naki bey aynı zamanda İzmir ziraat mektebi ile müessesatı zraiyeve tedkik edecektir.

ANADOLU GAZETESİ ALEYHİNDE TAKİBAT

ANKARA, 3 "Telefonla" — İzmirde çıkan Anadolu gazetesi aleyhine, incir piyasası hakkında neşrettiği bir resimden dolayı takibat icrasına emredilmiştir.

FENNİ SÜTCÜLÜK KURSULARI

ANKARA, 3 "Telefonla" — İktisat vekâleti sütçülük laboratuvarı enstitüler faaliyete geçtikten sonra bir şube olacak ve meraklı sütcülere fennî sütcülük, fennî peynircilik ve yarıçıkık hakkında kurslar açacaktır.

PARİSTE BİR HADİSE

PARİS, 3 (A.A.) — Matin gazetesi yazıyor: Çekânın hususî bir memuru Sovyet sefaretine giderek siyasi efkârı Sovyetlerin naktai nazarına uymayan sefaret birinci müsteşarını bu muhalif efkârından dolayı hesap vermek üzere Rusyaya avdette icbar etmek istemiştir. Müsteşar bunu reddetmiş ve sefaretten uzaklaşmak teşebbüsünde bulunmuştur. Bunun üzerine çekânın memuru mahsusu tabancasını çıkararak kendisine: Kum! damâ öldürürüm, demiştir. Mamafî müsteşar duvardan atıyarak kaçmağa muvaffak olmuş ve zabıtaya müracaat ederek sefaretin edevat mevkuf tutulan zevcesi ile çocuğunu himayesini talep etmiştir. Sefirin gayubetî halinde müsteşarın harici ev memleket imtiyazını kaldırmağa salahiyeti olduğunu nazarı itibara alan polis müdürü derhâl sefaretin edevat gidecek müsteşarın zevcesi ile çocuğunu tahliye ettirmiştir.

VENİZELOSUN YENİ BİR NUTKU

PRAG, 3. A. A. — Yunan başvekil M. Venizelos buraya gelmiş ve başvekil ile hariciye nazırı tarafından istasyonda selâmlanmıştır. M. Venizelos gazetecilere beyanatta bulunarak haricî harplerin ilgası dahil harplere meydan vermemek için müraacaat edilecek en iyi bir çare olduğunu söylemiş ve balkan devletlerinin de sulhe doğru gittiklerini ilâve etmiştir. M. Venizelos beyanatına şu suretle nihayet vermiştir: Yunanistan, İtalya, Bulgaristan ve Rumanya ile dostluk muahedeleri aksettmiştir. Binaenaleyh Türkiye ile muahede akdedilmesine mani hiç bir siyasi sebep görülmüyor, her iki memleket te münazevfinin iktisadi mes'elelerin hallinde menfaattardır.

TRAMVAYDA BOMBA

ROZARYO, 3. A. A. — Bir tramvay içinde bomba patlamış 5 kişi yaralanmıştır.

FRANSADA ESKİ SİLÂHLAR

PARİS, 3. A. A. — Gazeteler, evvelce orduda istimalden sakit silâhların müzeyde ile satılması düşünmüş olan 500 bin esak tüfek bozularak hurde demir olarak satılması için hariciye ve maliye encümenleri tarafından verilen karar hararetle tasvip etmektedir.

FRANSADA ESKİ SİLÂHLAR

PARİS, 3. A. A. — Gazeteler, evvelce orduda istimalden sakit silâhların müzeyde ile satılması düşünmüş olan 500 bin esak tüfek bozularak hurde demir olarak satılması için hariciye ve maliye encümenleri tarafından verilen karar hararetle tasvip etmektedir.

FRANSADA ESKİ SİLÂHLAR

PARİS, 3. A. A. — Gazeteler, evvelce orduda istimalden sakit silâhların müzeyde ile satılması düşünmüş olan 500 bin esak tüfek bozularak hurde demir olarak satılması için hariciye ve maliye encümenleri tarafından verilen karar hararetle tasvip etmektedir.

FRANSADA ESKİ SİLÂHLAR

PARİS, 3. A. A. — Gazeteler, evvelce orduda istimalden sakit silâhların müzeyde ile satılması düşünmüş olan 500 bin esak tüfek bozularak hurde demir olarak satılması için hariciye ve maliye encümenleri tarafından verilen karar hararetle tasvip etmektedir.

Posta ve Telgraf memurları samimiyetle çalışıyorlar

ANKARA, 3. (Telefonla) — Teftiş seyahatından dönen Posta ve Telgraf umum müdürü Fahri bey şu beyanatta bulunmuştur:

— Teftişatın neticesinde bütün memurlarımızın mahrumiyetlere rağmen samimiyetle çalıştıklarını gördüm.

Yeni bir takım makinalar getirdik ve bir kısım noksanlarımızı bunlarla telâfi ettik. Yenden bazı makinalar sipariş ettik. Bunlara Bursa, Balıkesir, Malatyanın mühim merkezlerine vereceğiz.

Taahhütlü mektupların gecikmesini havadisi aslısıdır.

Türkiyede hava postalarının idaresi tarafından doğrudan doğruya ihdasına imkân yoktur. Esasen bu usul hiç bir yerde tasvip edilmemiştir.

İzmir telefon kumpanyasıyla belediye arasındaki ihtilâf izale edilmiştir.

Belçikalı bir nazirın beyanatu

Belçikalılar Türkiyenin inkılap ve terakkisini memnuniyetle takip ediyorlar

Bükreşte toplanmış mukarrer beynelmillel "hukuki ceza tatbikatı" kongresine Belçika namına iştirak edecek olan eski Belçika Başvekilini kont Hanri Carton dö Viart ile biraderi avokat M. Francois dün şehrimize gelmiştir. Meclisi vükelaaya memur olarak şimdiki Belçika kabinesinde dahil bulunan Kont Hanri Kardon dün şehrimizde müzelerle büyük camileri gezmiştir.

Belçikalı nazir, bu sabah "Abazya" vapurile Köstenceye hareket edeceğini söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

— Bükreşteki beynelmillel kongrede hukuki ceza işlerinde mübtele memleketler arasındaki farkların tesli ve ceza usullerinin birleştirilmesi görüşülmektedir. Türkiyeyi görmek üzere gelmiş. Biz, Türklere karşı kayıtsız dikkatle takip ediyoruz. (Türkiye - Belçika) siyasi münasebatı müsait ve dostane surette inkişaf etmektedir. Memleketinizde iş yapacak Belçika kumpanyaları iyi vaziyette bulunuyorlar ve mümkün olduğu kadar fazla çalışmak istiyorlar. Bu kumpanyaların faaliyetlerini Anadolu'nun için taraftarına da teşmil edebilirler. Bunu yeni bazı sermayedar grupların da takibi muhtemeldir.

Stresemann öldü

[Birinci sahifeden mabat]

de tekrar kabine teşkil etti. Bir müddet sonra başvekilîteri terketti, fakat hariciye nazırı olarak Marks'ın kabinesine girdi. Bu tarihten sonra Alman harici siyaseti şimdiye kadar Stresemann tarafından idare edilmiştir. Daves plânı, Lokarno misali gibi müşkül müzakerelerde Almanya'yı temsil etmiştir.

FRANSADA

Fikir ve Mizah

Milliyet

ASRIN ÜMDESİ "MİLLİYET" TIR
4 Teşrinivel 1929

BUGÜNKÜ HAVA

Dün en çok barometre 12 en az
10 derece idi. Bugün rüzgâr
mütevavil, hava açıktır.

FELEK

LEKE!

Yeni postane civarı ayak satıcılarının merkezidir. Orada her nevi eşyadan başka bir de nade, kuş sütleri bulursunuz. Dün oradan geçenler garip bir sahneye şahit oldum. Leke sabunu, hani bin bir leke çıkarıcı kimya yok mu? İşte onu satan birisi elinde bir mor mürekkep şişesi olduğu halde küçük ve fakir bir çocuğun yakasından tutmuş çekiyor, ötekide muttasıl:

— İstemem yahu! diyordu. Mesele su imiş: Sabuncu çocuğun yakasına mürekkep dökülecek ve sonra kendi sattığı sabunla lekeli çıkaracak. Çocuğun mümanaati üzerine diyor ki:

— Korkma yahu! Leke kalmaz, ben çıkarırım. . .

— İstemem! ne kadar çıkarsa yeri kalır!

Bu doğru söze sabuncu cevap veremedi.

EN BÜYÜK HATALARI

Hanımın arasına serzeniş eden muharrir yalnız ben değilim. Bu hususta en ileri giden A. Haşim beydir. Geçende yine kadımların işleri hakkındaki yazısında onlara haklı ilmiştii.

Bir iki gün evel bir hanımla bu tarizden bahsederken bana kızdı ve dedi ki:

— Kadımların en büyük hatası nedir bilir misiniz?

— Hayır. . .

— Uğraşmayın bulamazsınız: Sizin gibi münasebetsizleri de dünyaya getirmek mecburiyetinde bulunmaktadırlar. Bir kere bunun çaresini bulsalar. . .

— O zaman rahat edersiniz ha?

FELEK

Bugün kalabalıktan izaç olunmadan

ELHAMRA VE MELEK SİNEMALARINDA ANKARA POSTASI

filmin görmek isteyenler sabah saat 11 de ve öğleden sonra saat 13te verilecek matnelerden istifade etmelidir.

Fiatlarda zammiyat yoktur. Bütün film birden gösterilecektir.

BU GÜN KADININ HARBE GİDİŞİ

sesli filmin seyretmek üzere mutlaka

OPERA SİNEMASINDA

gidiniz.

Satılık Ev ve Arsa

Nişantaşında Teşvikiyede ev ve 3000 arşınlık arsa birden veya parça parça satılır. Nişantaş Teşvikiyeye Fırm sokakı 4 nümeröya müraacat.

"Milliyet", in edebî tefrihası : 51

AŞK GÜNEŞİ

Etem İzzet

bile söylenemez. Ya benim için. Ağa dünyanın bütün atlılarını önüne dökse ve yer yüzünün bütün delikanlılarını karşıma dizse acaba hiç birine el sürer, hiç birisini seçer miyim? Ben Hasanımın aşkıyım. Onun aşkı için canlarını nezredenler şehvet kucağında açan bir demet güle güller de geçerler! Ben onları affediyorum. İnsanlar basit oldukları kadar kıskanır. Olgun ruhlarda kıskançlığın yeri yoktur!

12 Teşrin. . .

Oh ne rahat uyumuşum. Anış hatun bana kendi elceğizle bir yatak yaptı, girer girmez bizi mis. Taze hava. . .

Küçük Hikâye

Tekin değil

— Röne Virar — dan

Yolcu bitap bir halde geldi. Eşyalarını yere bıraktı, sonra seslendi :

— Hey, otelci bana on beş gün için bir oda verebilir misin? Otel dö tiren sahibi hemen cevap verdi :

— Hayhay ! Siz bu mevsi min ilk müşterisiniz. Bütün otel, bütün odalar sizindir. Buyurunuz.

Otel sahibi Jerom Pule, eline şamdanı aldı, mevsimin ilk misafirini yukarı çıkardı, en iyi odayı verdi.

Bir efsane vardır. Siftahın uçuşu vardır derler. İşte bunun için ilk müşteriyi en iyi odayı verdi. Yatağı değiştirdi, etrafı temizledi.

Fakat buna, bu itinaya rağmen, mösyö Bikel, ertesi sabah aşağıya pürhiddet indi. Gözleri uykusuzluktan kan içindeydi, rengi solmuştun.

Yemek odasına girince, masanın üstünde tüten sıcak sütlü, tereyağı ile reçeller, kızarmış ekmeğin dilimlerine bakmadı bile. Gözü kavaltı falan görmüyordu.

— Rotron nerede ?

— Diye haykırdı.

— Daha kalkmadı efendim.

— Kaldırınız.

— Bir emriniz varsa söyleyiniz.

Mösyö Bikel kızdı, ayağını yere vurdu, tepinerek haykırdı :

— Hayır patronla görüşmek istiyorum. Haydi uyandırınız.

— Peki.

Patronu uyandırdılar :

— Mösyö Bikel sizi istiyor.

Jerom Pule hemen yeniden rıfladı, alelacele giyindi. Aşağıya indi, güler yüzle :

— Bonjur, dedi, iyi bir gece geçirdiniz ya. Bir emriniz mi var ?

İlk müşteri top gibi güledi :

— Bütün gece gözümü yummadım .

— Sebebi !

— Gürültüden ve korkudan .

— Anlatıyorum.

— Anlamamazlıktan gelme .

Mademki otelin tekin değildir, hiç olmazsa evelden haber ver.

— Hiç bir şey anlayamıyorum. Otelin içinde sizden başka ne in var, ne de cin .

— İşte ben de bunun için korktum ya . . . Otelde benden başka in yok, fakat cin var, cinler var. Sabaha kadar eşyalar tıkrırdadı, sular aktı, dudak sapırtırları duyuldu. . . İniltiler, kıskık sık feryatlar işittim. . . Daha hâlâ tüylerim ayakta. . . İnsanım oteli tekin olmazsa, namuskarane haber verir. . .

Otel sahibi geniş bir nefes aldı :

— Müsterih olunuz mösyö. Otel korktuğunuz gibi cinli, perilli değildir. . . Yalnız yanınızda ki odada oğlum yatıyor. . . Dün de, otele yeni, genç bir hizmetçi almıştım . . .

Terceme eden

SELAMİ İZZET

Ümit edildiği ve hile şehrimizin bütün sinema meraklılarının talep ve ısrarı üzerine dün akşamdanberi

ASRİ SİNEMADA

tekrar iraesind başlanılan ÇARIN ELMASI (ORLOF)

filmi bu harikulade esere layık rağbet ve muvaffakiyeti kazanmıştır. IVAN PETROVIÇ ile VIVIAN GIBSON azim müzaferiyedeli ihraz etmişlerdir. ORLOF'un orijinal şarkı ve melodilerini tagant eden Rus balaylakası ve zengin varyete programına iştirak eden mahir aktörler temaşakeranın medit ve sürekli alkışlarla karşılanmışlardır.

Musiki parçaları orkestra şefi Mastro Lemis tarafından adapte edilmiştir.

Yakında

EDUARDO BIANCO

Opera Sinemasında

GORİLDEN sakınız. . .

Erkekleri öldürür. . .

Kadınları kaçıır. . .

Çocukları çalar. . .

Şimdiye kadar görülmemiş bu harikulade eseri seyretmek üzere bu gün

ETUAL SİNEMASINA

gidiniz .

Istanbulun en vasi ve en ferah

ve esbabı istirahatı cami yegâne sinema salonu olan :

ALEMDAR sineması

yeni sinema mevsimine gayet mükemmel bir programla başlıyor.

OLUM FEDAİLERİ

son derece hisst müheyç ve gayetle müessir büyük dram

ÇARLESTON KRALİÇESİ

büyük komedisi de programa ilâveten gösterilecektir.

Gündüz 13 ten itibaren devamı. Matneler, Suvare 9, 1/2da

Mektepliler sütunu

İğrilik ve doğruluk

- Rus . . . 3ali -

1- Az gittiler uz gittiler dere tepe düz gittiler. . .

Vaktile Volga boyunca küçük köylerinden birinde iki fakir Mujik [*] vardı. Bunlardan biri kurnazdı. hayatını yalanla düzenle, ötekini berikini dolandırmakla kazanırdı. Diğeri saftı. Doğruluktan ayrılmaz. Her şeyi helâlden kazanmaya çalışırdı.

Bir gün bunlar konuşurlarken kurnazı saf olana dedi ki: — Azizim, bilir misin? Bu dünyada yalnızsın, dolansız iş yürümez. Bir doğruya mukabil bin yalan atabilirsen hayatta muvaffak olursun. Yaşamının sırrı budur.

Diğeri itiraz etti: — Yok azizim. Hata ediyorsun. Namus ve istikametten ayrılanın dünya ve ahiret hallı haraptır. Fakir yaşa, aza kanaat et de doğruluktan ayrılmı!

Münakaşa saatlerce sürdü. Bir türlü anlaşamadılar. Nihayet yola çıkıp rasgelecekleri adamlara sormağa karar verdiler. Az gittiler. Uz gittiler. Asilzadelerden birinin tarlasında çalışan bir Mujige tesadüf ettiler.

Kurnaz sordu:

— Hey arkadaş! Bizi dinle. Aramızda bir türlü anlaşamıyoruz. Dünyada doğruluk mu yoksa yalancılık, dolandırıcılık mı insana saadet getirir?

Mujik nasırlı ellerile kocaman sakalını okşadı ve uzun uzun düşündü:

— Oğul! doğrulukla bu yalan dünyada iş yürümez. Halimize bak. Biz çalışırız. Efendi avda geçer. Doğruluk bunun neresindedir? Hey gidi dünya hey! dedi; iri elleriyle çapasına sarılarak mütevekkilâne işe koyuldu.

Kurnazın yüzü gülmüştü.

— İğittin mi bak! haklı değil mi imişim? dedi.

Öbürünün sesi çıkmadı. Yine yollarına devam ettiler. Bir tüccara tesadüf ettiler. Kurnaz nezaketle sordu:

— Affedersiniz tüccar efendi. Bir müşküllümüz var, halledemiyoruz. Bize muavenette bulunur musunuz? Ben, eyalan, düzen para getirir; fikrindeyim. Halbuki arkadaşım: «namus ve istikamet daha kârlıdır» diyor. Aceba hangimiz haklıyız?

Tüccar şöyle bir düşündü ve derhal cevap verdi:

— Evlâtlarım, namus ve istikamete yaşamak çok makul işe de yalan ve düzenle iş yapmak her halde daha iyidir. Biz alış verişte aldattıkları gibi biz de herkesi aldatırız. Dünyabu. Böyle gelmiş böyle gider!

Kurnaz, arkadaşını dürttü:

— İstiyorum musun? İyenebinim dediğin çıktı! dedi, istersen yürü bir başkasına daha sorulur.

Tüccara teşekkür ederek ayrıldılar.

[*] Rus köylülerine Mujik derler.

dılar. Bu sefer bir şehirliye tesadüf ettiler. Kurnaz selâm evrdi ve sordu.

— Efendi! taciz etmezsek size bir şey soracağız. Dünyada doğruluk mu, yalancılık mı iyidir?

Şehirli kâhkaha ile güldü.

— Tam sorulacak şeyi buldunuz! Ayol haberiniz yok mu? doğru söyleyi dokuz köyden kovarlar. . . dedi ve yürüdü.

Kurnaz galibiyetinden emin bir tavırla arkadaşına döndü:

— Duydun mu? Bütün dünya benim kafada. Gel şu doğruluk sevdasından vazgeç, dedi.

Saf olan ciddiyetle:

— Hayır. Ne olursa olsun, doğruluktan bir saniye şaşmam. diye kesti attı.

Diğeri onun bu haline için için güldü.

Lafla karın doymuyacağı için köye döndüler. Terbalarını doldurdular.

— Ey cinler! Ben Çarın kızının vücuduna girdim. Fena bir hastalık halinde onun başına belâ kesildim. Dünyanın ne kadar doktoru hocası varsa hiç biri kızcığının derdine deva bulamıyor. Fakat kim falan şehirden tüccarın evinde ki çini vazoyu alıp ta hastaya su içirirse derhal iyi olur. Ben de kaçardım. Fakat bunu kim bilecek ve kim yapacaktır?

Bu esnada civar köylerin horozları keskin seslerle sabahın yaklaştığını haber verdiler. Cinler ve periler de sis dalgaları gibi ortadan silinip kayboldular. Mujik ağaçtan indi tüccarı aramak üzere yola çıktı. Az gitti, uz gitti. Dere tepe düz gitti. Cinin tarif ettiği şehre geldi. Sordu soruşturdu. Nihayet tüccarı buldu.

— Tüccar efendi. Bütün senenim yarımda çalışacağım. Buna mukabil beş para bile istemiyorum. Yalnız odanızdaki çini vazoyu veriniz. Tüccar böyle kârlı bir işe hemen razı oldu. Mujik geceyi gündüze katarak durmadan dinlenmeden mütemadiyen çalıştı. Sene sonu hesabı isteniyen tüccar:

— Oğlum. İşinden çok memnunsun. Fakat vazoyu vermeğe kıyamıyorum. Yerine para veriyim daha iyi.

— Ben parayı ne yapıyorum? Sözleştiğimiz gibi istediğim şeyi ver kâfi.

— Bana bir sene daha çalıştırın veririm.

Mujik buna karşı ne yapın? E-linden bir şey gelmez ki. . . Çarın bir sene daha çalışmaya mecbur oldu. Sene nihayetinde tüccar yine vazoyu vermeğe kıyamadı. Mujigi çağırıldı.

— Sana bir şey söyleyim mi? mutlaka vazoyu aklıma koydunsa bir sene daha yanmda çalış. İşine gelirse. Gelmezse parayı veririm.

Bir Mujik kuvvetlerle nasıl münakaşa edebilir? Yine boynunu büktü. Bir sene daha kaldı. Eski gibi durmadan dinlenmeden çalıştı. Üçüncü senenin nihayetinde tüccar vazoyu getirdi, Mujige verdi.

— Al oğlum bakayım. Allah yolunu açık etsin. Bu taraflara işin düşerse gel bana. Bir çaresine bakınız. Senden çok memnun oldum.

Mujik üç senedir uğrunda alın teri döktüğü vazoyu ihtimalla aldı. Gocuğunun altına sakladı. Koşa koşa şehirden uzaklaştı. Az gitti. Uz gitti. Dere tepe düz gitti. Bir gün Çarın bulunduğu paytahta vassı oldu.

Doğru saraya koştu. Çarın kızını tedavi edecek ilacı getirdiğini söyledi. Mujigi derhal hastanın yanına çıkardılar. Çar ve Çariça hastadan ümidi kesmişler. Böyle adı bir mujigin tedavisine itimat edemiyorlardı. Fakat yine kalplerinde küçük bir ümit vardı. Mujik vazoya su doldurdu. Çarın kızına içirdi, yüzünü yıkadı. Senelerdenberi yatağında biruht yatan kızın yüzüne kan, vüta yataktan kalkarak annesinin vücuduna kuvvet geldi. Bir sıcrayış-

unzun dua ettikten sonra ne taraftan geldiğini kestiremediği bir ses işitti.

Ses şöyle diyordu:

— Ey insan oğlu! Sağa dön. Yüz adım yürü. Önüne bir çeşme çıkacak. Oradan yüzüne su çarp. tekrar gözlerine kavuşacaksın. Çeşmenin arkasında bir meşe vardır. Onun üzerine çık ve geceyi bekle.

Kör, gözlerinden kanlı, sevinç yaşları dökerek demin duyduğu sesin tarif ettiği gibi sağa döndü. Yüz adımı girdince önünde akan bir çeşmenin şırıltısını duydu. Eğildi ve bol bol yüzüne çarptı. Hayret. . . gözleri yerine gelmişti. Şimdi eskisinden daha iyi daha parlak görüyordu. Etrafına bakındı. Çeşmenin arkasında kalın bir meşenin dallarile bütün semayı kapladığını gördü. Meşe o kadar yüksek ve o kadar kalın olmakla beraber bir iki sıcrayışta üzerine tırmandı. Biriki saniye içinde tepesinde bulunverdi. Etrafa gece çökünce dört bir taraftan meşenin dibine cinler, periler gelmeğe kol kola verip raksetmeğe başladılar. Mujik ağacın tepesinde korkusundan tir tir titriyordu. Cinler böylece uzun müddet raksettikten sonra hepsi bir köşeye çekilerek insanlara yaptıkları ve yapacakları fenalıklardan ve iyiliklerinden tatlı tatlı bahsetmeğe başladılar. İçerlerinde çok acar olduğu anlaşılan bir cin bağıracak arkadaşlarına dedi ki:

— Ey cinler! Ben Çarın kızının vücuduna girdim. Fena bir hastalık halinde onun başına belâ kesildim. Dünyanın ne kadar doktoru hocası varsa hiç biri kızcığının derdine deva bulamıyor. Fakat kim falan şehirden tüccarın evinde ki çini vazoyu alıp ta hastaya su içirirse derhal iyi olur. Ben de kaçardım. Fakat bunu kim bilecek ve kim yapacaktır?

Bu esnada civar köylerin horozları keskin seslerle sabahın yaklaştığını haber verdiler. Cinler ve periler de sis dalgaları gibi ortadan silinip kayboldular. Mujik ağaçtan indi tüccarı aramak üzere yola çıktı. Az gitti, uz gitti. Dere tepe düz gitti. Cinin tarif ettiği şehre geldi. Sordu soruşturdu. Nihayet tüccarı buldu.

— Tüccar efendi. Bütün senenim yarımda çalışacağım. Buna mukabil beş para bile istemiyorum. Yalnız odanızdaki çini vazoyu veriniz. Tüccar böyle kârlı bir işe hemen razı oldu. Mujik geceyi gündüze katarak durmadan dinlenmeden mütemadiyen çalıştı. Sene sonu hesabı isteniyen tüccar:

— Oğlum. İşinden çok memnunsun. Fakat vazoyu vermeğe kıyamıyorum. Yerine para veriyim daha iyi.

— Ben parayı ne yapıyorum? Sözleştiğimiz gibi istediğim şeyi ver kâfi.

— Bana bir sene daha çalıştırın veririm.

Mujik buna karşı ne yapın? E-linden bir şey gelmez ki. . . Çarın bir sene daha çalışmaya mecbur oldu. Sene nihayetinde tüccar yine vazoyu vermeğe kıyamadı. Mujigi çağırıldı.

— Sana bir şey söyleyim mi? mutlaka vazoyu aklıma koydunsa bir sene daha yanmda çalış. İşine gelirse. Gelmezse parayı veririm.

Bir Mujik kuvvetlerle nasıl münakaşa edebilir? Yine boynunu büktü. Bir sene daha kaldı. Eski gibi durmadan dinlenmeden çalıştı. Üçüncü senenin nihayetinde tüccar vazoyu getirdi, Mujige verdi.

— Al oğlum bakayım. Allah yolunu açık etsin. Bu taraflara işin düşerse gel bana. Bir çaresine bakınız. Senden çok memnun oldum.

Mujik üç senedir uğrunda alın teri döktüğü vazoyu ihtimalla aldı. Gocuğunun altına sakladı. Koşa koşa şehirden uzaklaştı. Az gitti. Uz gitti. Dere tepe düz gitti. Bir gün Çarın bulunduğu paytahta vassı oldu.

Doğru saraya koştu. Çarın kızını tedavi edecek ilacı getirdiğini söyledi. Mujigi derhal hastanın yanına çıkardılar. Çar ve Çariça hastadan ümidi kesmişler. Böyle adı bir mujigin tedavisine itimat edemiyorlardı. Fakat yine kalplerinde küçük bir ümit vardı. Mujik vazoya su doldurdu. Çarın kızına içirdi, yüzünü yıkadı. Senelerdenberi yatağında biruht yatan kızın yüzüne kan, vüta yataktan kalkarak annesinin vücuduna kuvvet geldi. Bir sıcrayış-

nuna sarıldı. Çar sevincinden ne yapacağını bilmiyordu. Bütün saray şehri sevinç kaplamıştı. Kiliseler, Çarın kızının iadei afiyeti şerefine çanlarını çalıyor, bütün memleket meşadiler gönderiyorlardı.

Çar Mujigi tahtının yanına davet etti.

— Dile benden ne dilersin! dedi. Mujik yerlere kadar eğildi.

— Çarımın sağlığını dilerim, dedi.

Bu esnada Çarın kızını babasına koşarak:

— Babacığım. Beni bu mujiğe veriniz. Hayatımı kurtardı. Onu başka türlü memnun edemeyiz, dedi.

Çar razı oldu.

— Peki kızım. Sen ne istersen yapacağım.

Bütün memleket düğün hazırlığına koyuldu. Krallara, Sultanlara Elçiler gönderildi. Düğüne davet edildiler. Kırk gün kırk gece düğün yapıldıktan sonra Mujik sarayda yaşamağa başladı.

Bir kaç sene sonra, mujik huzura çıkarak memleketinde iktidar bir annesi olduğunu ve onu ziyaret etmek istediğini söyleyerek müsaade talep etti. Zevcesi de beraber gideceğini söyledi. Çar ve Çariçe müsaade ederek damatlarının emrine bir bölük asker ve bir bölük süvari vermesini irade buyurdular. . . Karı koca muhteşem bir arabaya kuruldu. Yola çıktılar. Az gittiler uz gittiler dere tepe düz gittiler. Bir gün bir orman kenarında mola verdikeni eski kurnaz mujige tesadüf ettiler. Çarın damadı mujik arkadaşını yanına çağırıldı.

— Hey ahpap beni tanıdın mı? Hani bir zamanlar seninle doğruluk ve fenalık hakkında münakaşa etmiştik. Sen, doğrulukla bu dünyada iş yürümez! diyordun. Sonra benim gözlerimi çıkarmıştın. dedi.

Kurnaz mujik korkusundan ne yapacağını şaşırıldı. Arkadaşının kendisinden eski günlerin acısını çıkarımsından korkuyordu. Fakat saf kalpli ve doğruluğu seven mujik ten etti:

— Korkma, müsterik ol. Olan olmuş. Başkından geçeni anlatıyorum da dinle dedi.

Gözlerinin nasıl yerine geldiğini, tüccarın yanmda nasıl çalıştığını, ve Çarın nasıl damadı olduğunu anlattı. Kurnaz bunları hepsini dikkatle dinledi. Onlardan ayrılarak ormana gitti. Çeşmenin suyunun içtiği yoldan yürüdü. Meşeye çıktı. Geceyi bekledi. Gece olunca cinler periler geldiler. Kurnaz müjige ağaçta görünce ağlaştığı ettiler. Temiz bir elyazak atarak parçaladılar ve parçalarını dört bir tarafa saçtılar.

BİTMEDİ

Yeni neşriyat

GRAMERLERE DAİR

Geçenlerde bu sütunlarda yazmış olduğumuz ve Dil Heyeti tarafından İbrahim Necmi Beyin mekteplerine mahsus "Gramer" lerinden bahsetmiştik. Bazı okuyucularımız ve öğretmenlerimiz de matbaamızdan malumat talep ediyorlar.

İbrahim Necmi Beyin Gramerleri 4 cilttir: ikisi İlkokulların 4 ve 5 ci sınıflarına, 3 cüsti Liselerine 6 ve 8 cüsti de Liselerin 7 ve 8 ci sınıflarına mahsustur. Bu eserler mektep dersleri olarak hazırlanmış ve pek çok misaller, müntahap parçalar ve tatbikat nümüneleri ile de teyit edilmiştir. Mektep müallimleri ve dersleri için cidden tavsiyeye layıktır.

İlave edelim ki bu kitapların neşri ve tevzi merkezi matbaamızdır. Kanaat kıtllıpanesidir.

Kızlarımızın sefahet ve fuhşun kolladığı

DÜŞMÜŞ KIZLAR

olmalarını için müteyakkuk davranınız.

ZAYI

12891 numaralı beyanname ile muamelesini Döyçe Bank namına kılınıp rüsumu ilzımıyesi tediyeye edildığını mübeyyin 15125 numara 22/8/929 tarihli makbuz senedi zayı olduğundan ve yenisi alınacağından eaksinin hükmü yoktur.

Döyçe Bank gümrükçüsü

Hasan ve Afendî

madan ona anlattım. Bana epil acıdır

SİNEMA ALEMİ

Haftada bir söz
Ne çevirmeliyiz?

Ankara Postası'nda Kara imam rolünü yapan Darübedayi artistlerinden Galibi tanınanlar, onu şu resimdeki kıyafetle görselerdi tanıyabilirlermiydi? Galip bu filmde büyük bir rol almış olmasına rağmen evvel aylarca taşıdığı hakikî sakalile tam bir kara sofra olmuş ve doğuş sahnelerinde ciddi bir san'at göstermiştir.

Bu makale mevzuunu bize Ankara postası filminin seyri verdi. Türkiye'de er geç film çevrilmesi gayri kabili içtinap bir şey oluncu bunun en muvaffak şekilde yapılması elbette herkesçe istenen bir şey olur. Bu güne kadar bizde çevrilmiş nadir filmleri tetkik edersek hemen hemen hepsinin birer hissi drama vardığını görürüz. Film yapmak san'atında mevzu intihabının nakadar mühim ve müşkil bir şey olduğunu Amerika-lıların buca buca mevzu aramalarından anlayabiliriz. Bu itibarla biz de bizim filmciliğimizin başlangıcında hatırıma gelen bir noktayı yazmak istiyoruz:

Bizde bu güne kadar belli başlı üç film çevrilmiştir: Ateşten gömlek, Nur baba, Ankara postası. Bu üç film in üçü de geniş mevzuları hikâye ederler. Halbuki bunların üçüne de tam muvaffak olmuş bir film diyemeyiz zira bu mevzular zengin figüran zengin sahne tertibatı, ve zengin sinema san'atı ister. Bu unsurlar bizde yoktur. Evvelâ bu işe değil milyonlar hatta yüz binler bile sarfedemeyiz. Binaenaleyh zengin sahne ve figüran aramamalı. Zengin yani kuvvetli sinema san'atına gelince bizim pek mahdud artistlerimiz bu

yaşama bize daha kolay ve münaşip olan tühaf filmler çevirmez de hep his dramlarında ısrar edersek netice yine oraya varıyor, şu farkla ki film "tuhaf" olacak yerde gülünç oluyor.

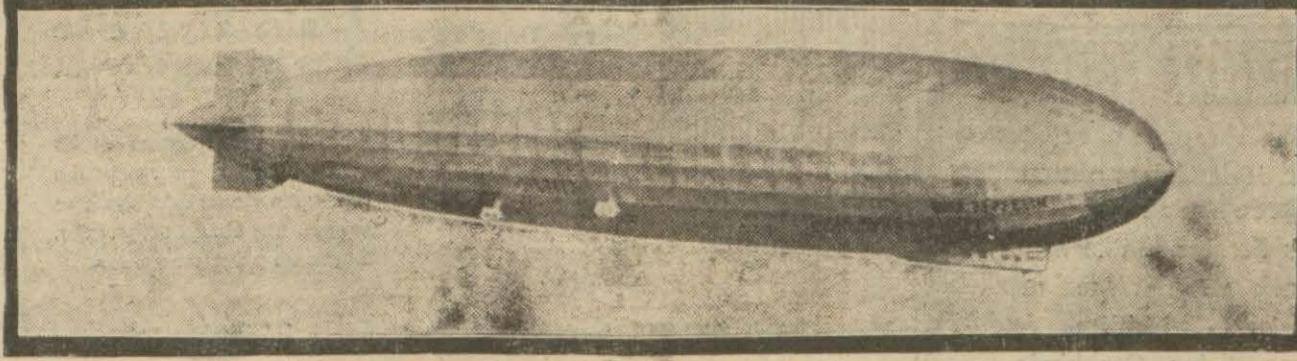

"Küçük Bahriyelî", filminden

son unsurun da bizdeki kıtlığını benden iyi takdir ederler. İşte bunlardan dolayı ben bizde film çevirecekleri daha ziyade kısa ve hafif komediler yapmalarını kuvvetle tavsiye ederim. elimizde bulunan artistler içinde böyle komik filmlerde derhal muvaffak olacak bir iki tane var ki ikinci, üçüncü filminden itibaren hemen İstanbul galerisini tutacak kabiliyettir. Burada isim zikrinden hazer ederek bahsettiğim bu artistler zaten tiyatro hayatlarında da Vodvil nev'inde muvaffak olmuş adamlardır, bunlara kendi kuvvetleri dahilinde film çevirmek daha çok mantıklı olur. His dramları gibi ince düşüncelerin bile «Çehre» oyunları ile ifadesi zarureti olan eserler bizim iptidai stüdyolarımız ve daha pek genç sahne san'atımız için ufku önüne taşınmalıdır. Acı fakat doğru bir söz

yetine esas teşkil edecek neşriyatın tam ve şamil olması kaygısından mühlhem olarak bu cevaplara intizar olunduğunu alâkadarlara tekrar bildiririz.

Haberler
Almanya'da, temmuz 1928 den 30 Haziran 1929 a kadar 17,814 metre sesli film yapılmıştır. Bu filmler ekseri kısa olup vasatı boyları 235 metredir.
Sımalı Amerika 1927 senesinde yabancı memleketlere 150 milyon Türk lirası kıymetinde film çıkarılmış ve buna mukabil Amerika'da diğer memleketlerden 8 milyon liralık film girmiştir.
1928 senesinde ise Amerikan ihracatı 140 milyon liradır. Geçen seneye nazaran 10 milyon eksik vardır. Buna karşı, o sene Amerika'ya 12 milyon liralık film getirmiştir. Bunda da 4 milyon liralık teyazıt vardır.
Meşhur artist Adolf Menjü (Adolphe Menjou) Fransızca sesli filmi çevirmek üzere (Pathé-Cinema) ta-

Karilerimiz bilirler (Graf Zeplin) balonu daha geçende bir devri âlem yapmıştı. Bu hafta Majik'te bu seyahatin filmi görüyoruz.

YENİ ANKETİMİZ

MELEK ve OPERA

Sinemaları müdürleri ne diyorlar?

Geçen haftaki nushamızda da izah ettiğimiz veçhle yeni sene girenken sinema müdürleri film müesseselerinin sinema alevi ve sesli filmler hakkında fikirlerini öğrenmek istem iş ve bu maksatla bir anket açmıştık. Bu hafta da Melek sineması müdürü Naci ve Opera sineması müdürü Rauf Beylerin cevaplarını neşrediyoruz.

Melek müdürü Naci B. diyor ki:
— Sesli ve sözlü filmler hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu yenilik sesiz filmleri batırarak mı?
— Sesli ve sözlü filmler Amerika'da yeknasaklaşmağa başlayan sesiz filmlerin senaryolarının halk nezdinde eksilen rağbetini artırmak için meydana atılmıştır. Bu sistem ancak sesiz filmlerde olduğu gibi «Beynelmillel» bir şekilde girdiği zaman sesizlere tefevuk edebilir.
— Yeni mevsim için ne düşünüyorsunuz?
— Yeni senenin diğer senelerden daha iyi olmak ihtimali vardır. Çünkü her yenilik halkı merakla sokar ve bu merak, şimdiye kadar hiç sinemaya gitmeyenleri bile sesli ve sözlü filmleri görmeye sevkedecektir.
— Bu mevsim için en sayan dikkat ne gibi filmlerinizi var?
— Bu seneki filmlerimizin sayan dikkat olanları şunlardır:
Ankara postası, Kaçakçılar (Bu ikisi Türk filmidir), Emil Yanings'in Babaların günahı, Monte kristo, Nuhun gemisi, Siliik çehreler, Talebe Press, ve Billi Dav.
— Sözlü filmleri türkçeye nasıl çevireceksiniz?
— Sözlü filmlerimiz yoktur.
— Şayan dikkat yeni artistler taktim edeceksiniz?
— Bu sene takdim edeceğimiz artistler arasında en sayan dikkat olanı geçen sene «Melch», te gösterdiğimiz Sarı zambak filmi oynayan Klavyo Bruk (Clevi Brook isimindeki aktördür. Bu artistin bu sene Melekte göstereceğimiz Siliik çehreler isiminde ki eseri dünyada büyük muvaffakiyet kazanmıştır.
Opera sineması müdürü Rauf B. diyor ki:
— Sesli sözlü filmler hakkındaki fikriniz nedir?
— Sesli ve sözlü filmler bütün itibarata rağmen bir buçuk sene evvel Amerikada mevkii tatbika konulmuş, beş altı ay devam eden tereddüt devresinden sonra Amerikanın hemen umum büyük film şirketleri sesiz film imalini % 20 ye tenzil ederek bu filmlerden imale başlamışlardır. Bir sene evvel yalnız bir sinemada gösterilen sesli filmler ederece tevecchühü umumiye mazhar olmuştur ki bugün Amerikada altyüzelli İngilizlerde yüzelli ve İngiliz müstemlekâtında dahi yüzlerce sinema sesli filmler göstermektedirler.
Pariste Ober şirketi sesli film göstermeğe mahsus birinci makina-yi sinemasına koymuş ve birinci iracasinde pek büyük tahacim olmuştur.

Yirmi sinemaya sahip olan bu şirket peyder pey diğer sinemalarına bu makineyi koymağa başlamıştır. Bunu gören sair rakipleri (Madlen, ve Paramaund) sinemalarında yeni makinaları getirerek sesli filmler göstermektedirler. İtalyada yalnız Roma ve Milanoda birer sinema da bu makinelerden bulunuyor, fakat oradaki rağbete diğer sinemaları yeni makinalardan getirmeğe teşvik etmektedir.

Almanya: Sesli filmleri göstermeğe mahsus makinelerin ihtira sebebi Amerika ile olan ihtilâfından dolayı; Almanya'ya sesli film ithalâtı muvakkat müddet için men edilmiştir.

"Küçük Bahriyelî", filminden

Opera sineması büyük fedakârlık mukabilinde bu makinalardan birisini getirmiş ve halkımıza sesli ve sözlü filmlerini iraceye başlamıştır. Şurasını nazarı dikkate alınmalıdır ki balkanlarda hiç bir sinema bu makinaları getirilmemiştir.

Bizim fikrimize göre istikbal sesli ve sözlü filmlerindir.

— Yeni mevsim için ne düşünüyorsunuz?
— Sinemacilik aleminde büyük ihtilale sebep olan sesli ve sözlü filmleri muhterem halkımıza dinletmek için her türlü fedakârlığı yapmaktan sinemamız çekinmemiştir ve her türlü yenilikte olduğu gibi bu defa birinciliği muhafazaya itina etmiştir. Bizim bu gayretimize karşı halkımızın da fevkalade rağbet gösterdiğini ümit etmek hakkımızdır.

— Bu mevsimde en sayan dikkat hangi filmleri göstereceksiniz?

— Bizim bu seneki filmlerimizden sayan dikkat olanları şunlardır:

Tatlı su kardeşleri, Uç iptilâ, Venüs, Son hesap, Seher vaktında, Korsan, Belâli kadın, Uçurum, İntikam, Aşk zambağı, Demir maske, Beyaz göl, Para, Parisli kızlar, Batak mahalle, Haşmetmeabın yaveri, Asri Kazanova, Son Çarlar, İntikam benimdir.

Bu filmlerin ekserisi Müttehit Artistler (United Artist) şirketi mamulâtındandır.

Küçük Bahriyelî (Majik'te)

Ceki Kugen, Lars Hansin

Büyük bir gemi Sutampton limanından yolcu alırken üstü başı yırtık bir çocuk kaptana görünür ve kendisini şahsi hizmetkâr olmak üzere kapitanın emesini rica eder. Bittabi reddedilir fakat bundan müteessir olmaz ve gizlice sandıklarla beraber geminin anbarına girerek saklanır. Oradan güverteye çıkar ve can kurtaran kayıklarından birinin içine saklanır. Kendisini emin zannederek yakalanır ve kaptana çıkarılır. Ceza olarak denizde bir sene talim görmeğe mahkûm edilir.

Bir sene geçtikten sonra artık «Batms» isimle tanılan küçük bütün arzularına rağmen kaptanın hususî hizmetkârı olmaz. Bu vazife Britüs isiminde küçük bir yaramaza verilmelidir.

Gelecek sene tekrar Sutamptona dönerken vapurda kaptanın nişanlısı Rut Treton da vardır. Batms bundan evvelâ hoslanyor fakat kızın Hanri Rizard isiminde birisile sevgisini görünce kaptana olan hissiyatı dolayısıyla müteessir oluyor ve kaptanı haberdar etmek istiyor. Evvelâ meseleyi arkadaşına açıyor ve ikisi bir olarak Hanri bir sureti münasebe ile kamaraya indiriyorlar, kızda geliyor. Batms bir yangın çıkarıyor ve tehlike zilini çalarak bir sandık içine saklanıyor. Kamarateşer içinde ve Hanri ile Rut birbirlerinin kollarında dir. Bunlar bu vaziyette iken etafı ve kaptan içeriye girer. Batms saklandıktan sonra başın bir halde çıkarılır ve arkadaşlarıyla beraber taret edilir. Halbuki gemi bir torpille çarpılmıştır. Her kes can kurtaranlara sarılarak kurtuluyor. Yalnız Batms son dakikaya kadar kaptanın yanındadır. İkinci bir darbe. Vapur batıyor. Kaptan Batmsı kucaklayarak denize atılıyor ve kurtuluyorlar.

Kaptan çocuğun bu sedakatini görünce mülkâfaten onu kendi hizmetine alıyor.

Bu film çok canlı ve hareketlidir. Ceki her zaman olduğu gibi kuru-suzdur.

Majik sineması bu filmle birlikte «Graf Zeplin» balonun devri âlem seyahatinde alınmış seyahat filmi de göstermektedir.

Ankara Postası
Türk filmi

Ankara Postası'nın en muvaffak olmuş artistî (Melek) hanım rolünü yapan Nafia hanımdır. Nafia hanım resimde görüldüğü gibi genç değildir. Omrunde sahneye çıkmış, film çevirmiş te değildir. Buna rağmen filmin deruhte ettiği en ağır rolünü büyük bir sadelik ve samimiyetle yapmıştır. Nafia hanım maruş ve sevimli artistimiz Behzadın annesidir. Görülüyor ki san'at istidadı bütün familyada mevcuttur. Nafia hanımın bu ilk eserinde ve Ertoğrul'da bu istidadı Kezfinden dolayı tebrik etmeliyiz.

İpeki kardeşler tarafından Ertoğrul Muhsin çevrilen «Ankara postası», isimindeki film bitmiş ve çarşama gününden beri Melek ve Alhamra sinemalarında gösterilmeye başlamıştır. «Ankara postası», nun senaryosu Ertoğrul Muhsin tarafından ter-tip edildiği gibi sahne vazeli ve rejisö-rü de yine kendisidir. Filmi Ertoğ-rul da dahil olduğu halde Darübedayi artistleri çevirmişler, yalnız bir kaç amatör de haricet alınmıştır. Film on bir ay kadar uzunca bir zaman çevrilmiştir. Çünkü bir taraftan artistlerin serbest bulabilmek diğer taraftan tabii ışık çekildiği için güneş ve iyi hava beklemek, alehusus bir ikisini bir arada bulmak da zaman ziyama sebep olmuştur.

«Ankara postası», nun mevzuu «Terre inhumaine», isimindeki fransız piyesini andırılmaktadır. Senaryonun bu piyesin ilham almış olması muhtemeldir.

«Ankara postası», bize bir yaşlı ananın meleklet uğrunda çekildiği elemeleri ve bu elemelere tahammül-deki kuvvetini gösteriyor: Millî cidal cesnesinde bir aralık Adapazarı kuv-vayı inzibatienin hareket merkezi olmuş. Bu kuvvetlerin başında Şer-fettin paşa isiminde bir kumandan var, bu adam aynı zamanda Padışa-hın da damadır. Adapazarında yalnızlıktan usanmış olmak ki sevesse olan Sultan hanımı bir telgrafla Ada-pazarına çağırıyor. Sultan hanım ko-casının davetine icabet edip Adapaza-rına gidiyor ve oranın kaymakama-ğın tensibile karargâha yakın bir eve

göçerir. Bu ev Millicilerin irtibat me-muru Kudret isiminde gençin evi-dir. Yaşlı annesi Kudretin küçük kar-deşi Osmanla birlikte orada oturur. Sultan eve indiği sırada Kudret te-gizlice evden çıkıyor, hatta gelirken ken-disine tesadüf eden Halim ağa isimin-de birisini öldürmüş bulunuyor. Sul-tan Kudretin ırbalardaki kan lekele-rini görüyor ve derhal şüpheleni-yor. Buna rağmen Kudretin hoş ve güzel bir delikanlı bulmaktan geri kalmıyor.

"Küçük Bahriyelî", filminden

Bu ev Millicilerin irtibat me-muru Kudret isiminde gençin evi-dir. Yaşlı annesi Kudretin küçük kar-deşi Osmanla birlikte orada oturur. Sultan eve indiği sırada Kudret te-gizlice evden çıkıyor, hatta gelirken ken-disine tesadüf eden Halim ağa isimin-de birisini öldürmüş bulunuyor. Sul-tan Kudretin ırbalardaki kan lekele-rini görüyor ve derhal şüpheleni-yor. Buna rağmen Kudretin hoş ve güzel bir delikanlı bulmaktan geri kalmıyor.

O gece iki genç bir yatakta yatıyorlar. İrtisâ sabah Kudretin annesi ** hanım oğlunun hareketini tayip ederken, Sultanın kaymakama «otur-duğu evin bir Millici yuvası olduğu-nu» bildiren bir mektubunu yakalıyorlar. Kudretin annesi Melek hanım bu vak'a üzerine Sultanı öldürüyor. Kudret kaçarken İnzibatçılar takip ediyorlar ve bunlarla cidal esnasında derede boğuluyor, yerine küçük kar-deşi Osman irtibat ve posta memuru tayin ediyorlar. Kasabada imam, mul-tar ve Dalyan isiminde bir serserri he-rif Osmanın sevdiği Ayşe isimindeki genç kıza göz koymuşlar ve onu ka-saba haricinde bir çiflik harabesine götürüyorlar. Osman Ankaradan ge-len mühim bir mektubu kasabadakı

Bu sahne Ankara Postası filminin en can alacak yerini gösterir. Ankaranın irtibat memuru genç Osman yaranmıştır. Mahrem emri sevgilisi Ayşe'ye veriyor. Osman rolünde Behzat zararsızdır. Kendisine atfedilebilecek yegâne şey ölüp ölüp dirilmesidir. Ayşe rolünde İsmet hanıma gelince sahneyi pek güzel bezetmesine rağmen ondan biraz daha fazla hareket ve daha ziyade hissedici beklenirdi. İlk filmi

Banka memurlarının yaptıkları bir çok hataların zihin ve mide zafiyetlerinin sebebi nedir?

İçinde gösterdiği bütün dikkat ve sinaya rağmen her gün bir ve ya müteaddit yazı ve ya hesap yanlışlıkları yapmayan hiç bir Banka ve ticarethane memur yoktur. Ekseyya tek bir hata kâh müesseseyi kâh müşteriyi büyük zararlara uğratur. Londrada bir çok bankalar konsorsiyonu bu hataların önüne geçmek emelinde, yukuuna saik olan sebepler tetkik etmek üzere bir komisyon teşkil etmiştir. Mezkûr komisyon reisi Londra'dan emrur meşhur hekimlerinden Doktor Yansek pek şayanı dikkat bir muşahede etmiştir. Bütün hatalar say gününün aynı anlerinde yani

sabah saat 11 ile 12 ve akşam saat 4 ile 6 arasında yaparlar. Bu suretle bu meşhuru âlem, memurların ademi dikkatlerinin yemekten 3 ve ya 4 saat sonra hasıl olan uzviyet zafiflikleri geldiğini görmüş ve buna çare olarak sabah saat 15 ile 11 ve akşam saat 4 ile 5 arasında hafif olmakla beraber çok mukavvi bir gıda olan BURNVİL ve ya KADBÜRİ çikolataşından bir parça yemekleri lâzımgeldiği neticesine varmıştır. BURNVİL ve KADBÜRİ çikolatalarının büyük mali mesailde böyle azim bir rol oynaya caıklarını kim kesdirebilirdi.

Ali Ticaret mektebi müdürlüğünde:

Ulumu Aliye ve Yüksek kıstmda mukayyet eski talebenin 10 / teşrinlevvel / 929 tarihine kadar teccidi kayıt için mektebe müracaatları.

MODA SALONU MADAM ANNA YAKOVLEVA

Paris seyahatinden avdele gayet zengin son moda şapka koleksiyonunu getirmiştir. Beyoğlu İstiklal cad. desdi Turkuaz fevkinde numero 297

Dr. Ali Mazhar

Cumadan maada her gün Fatihde Sırnı Enver eczanesi yanındaki muayenehanesinde hasta kabul eder.

Doktor Celal Rasim

Bahriye hastanesi cildiye ve zühreviye mütehassısı
—Kadın: Erkek—
Cilt, frengi, belsoğukluğu ve idrar yolu hastalıklarını en emniyetli usuller ve en elverişli şartlarla tedavi eder.
Adres: Beyoğlu, Mis sokak No 11 telefon Beyoğlu 730 her gün saat 8-10 14-20

Samsun orman müdürlüğünden:

Samsun vilâyetine tabi Vezirköprü kazasının sarı çikok ormanından senede müddetle 14270 metro mikap gayri mamul kara çam eşğarının beher gayri mamul metro mik'abr 421 kuruş üzerinden kapalı zarf usulile 26 Eylül 929 tarihinden itibaren 27 Teşrinievvel 929 tarihine kadar temdidile vaz olunmuş taliplerin yevmi ihale olan 27 Teşrinievvel 929 tarihinde tek lif namelerini saat on beşden evel Samsun orman müdürlüğünde müteşekkil ihale komisyonu riyasetine vermeleri ve daha ziyade tafsilât almak isteyenlerin Ankarada orman umumî müdürlüğüne İstanbul Sinop orman baş müdürlüklerine ve Samsun orman müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Kiralık apartmanlar

Her türlü esbabı istirahatı haiz apartmanlar müsait fiatlarla kiralıkur. Galatada Tünel karşısında türüncü J. Sasson efendiye müracaat.

Parizyana

3 Teşrinievvel 1929 perşembe akşamı kışat edilecektir. Küçük Çiftlik parkındaki Neş'e Musiki hey'eti her akşam icrayı san'at edecektir. Nefis ve ucuz meşrubat

Liseler mübayaat komisyonundan:

Cumhuriyet orta mektebinde yapılacak olan inşaat, 13 Teşrinievvel pazar günü saat 16 da ihalesi icra kılınmak üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerinin şeraiti anlamak ve keşifnameyi görmek üzere komisyon kitabetine müracaatları.

ARSENOFERATOS

Zafiyeti umumiyesi olanlar ve hali nekabette bulunanlar (ARSENOFERATOS) sayesinde kesil abhat ve ladel kuvvet ederler. Eozanlarda ve eozinofilerde satılır.

Mektep kitapları

Maarif vekâleti tarafından kabul edilen programa muvafık kitaplar Türk Neşriyat yurdu ve Maarif kütüphanelerinde hazırlanmıştır. Mekteplere, muallimlere ve toptanlara fevkalade iskonto ve teşhîlât yapılır.

BRADFORD

Kumaş ticarethanesine her nevi kıyık kumaşlar geldi. Hususî kostümlükler dahil vardır. Mağazamızı ziyaret ediniz. Bahçekapı Hacı Bekir karşısında. Satış toptan ve perakende. Telefon İst. 128

Malive vekâletinden:

Ton	Teslim tarihleri	levazım idaresinde müteşekkil mübayaat komisyonunda yapılacak.
45	25/10/929	3 — Teminatı muvakkatesi 652 lira 50 kuruştur.
45	25/11/929	4 — Şartname levazım müdürlüğünde ve İstanbul defterdarlığı İstanbulda Dolma bahçede evrakı matbua anbarı mümeyyizliğinde her gün görülebilir. Münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve saatten evel teminatı muvakkate ve teklif mektuplarını makbuz mukabilinde komisyon riyasetine teslim eylemeleri.
60	25/12/929	
75	15/ 1/930	
75	15/ 2/930	
300		

1 — Kalöriferler için tarihleri yukarıda yazılı beş taksitte Haydarpaşa istasyonunda vagon içinde teslim edilmek üzere almak üç yüz ton kok kömürü yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.
2 — İhalesi 8/10/929 tarihine müsadif Salı günü saat 15 te

Hayriye orta mektepleri

Fatihde Çarşambada kız ve erkek, leylil ve nehari Ana, ilk ve orta kısımlarına kız ve erkek talebe kaydı için Çarşambadaki müdürlük dairesine müracaat. Orta kısmının dubul imtihanlarına 5 teşrinievvelde başlanacaktır.

Çatalca belediye riyasetinden:

Her sene küşadı mutat Çatalca Emtaa ve hayvan alım ve satım panayırı kemafissabık İstasyon mevkiinde Teşrinievvelin beşinci günü açılarak yedinci günü akşama kadar üç gün devam edecektir. Sekizinci günü Tayyare, Hilâlaher ve Himayet Etfal cemiyetleri menfaatine at ve tay koşuları ve pehlivan müsabakaları icra kılınacak ve zirde muharrer ikramiyeler verilecektir. At koşularında: tay koşularında: Pehlivan müsabakalarında: Birinciye 150 Birinciye 50 Başa 100 Küçük ortaya 25 lira İkinciye 50 İkinciye 25 Büyük ortaya 50 Desteye 10 lira

Feyziye Lisesi Müdürlüğünden:

Teşrinievvelin Beşinci gününde derslere başlanacaktır.

Devlet demir yolları ve limanları umumî idaresinden:

Devlet demir yolları ve limanları umumî idaresinde Türk ve Fransız lisanslara bihakım vakıf ve bu iki lisandan yekdiğerine mükemmelen tercüme yapmağa muktadir bir mütercime ihtiyac vardır. Şeraiti anlamak için taliplerin U. M. lük kalemine müracaat etmeleri. Almanca da vakıf olanlar tercih olunur.

İspirtolu içkiler inhisarı İstanbul baş müdürlüğünden:

İspirtolu içkiler inhisarına ait olup Balatta Osman Efendi kuykhanesinde bir adet Şahini bahri motorıyla yine Balatta Köprü Başında Hacı Muhittin Ağanın kayıkhanesinde bir adet sandalın müzayede ile satılması mukarrer bulunduğundan taliplerin Teşrinievvel 929 mahzun onuncu Perşembe ve 15 inci Salı ve 20 inci Pazar günleri saat ondan on iki ve on dörtten on altıya kadar Galatada Hüdavendigar Hanında İspirtolu içkiler inhisarı B. Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Gümpükler Umum müdürlüğünden:

1 — Müfettiş muavinliği müsabakası 16/11/929 tarihine müsadif cumartesi gününe talik edilmiştir.
2 — Taliplerin matlup evrak ve vesakî lâzimeyi rapten Umum müdürlüğe hitaben yazacakları istidayı Ankarada Umum müdürlüğe ve İstanbulda Gümpükler Başmüfettişliğine 5/11/929 tarihine kadar tevdi edeceklerdir.
3 — Tayin olunan günden sonra istida kabul edilmiyeceği ve noksan evraklı olan istidaların hıfzedileceği ilân olunur.

Karacabey Harası müdürlüğünden:

Karacabey Harası koyunlarından alınan (2250) okka yün bilmüzyede satılacağından talip olanların 14 teşrinievvel pazartesi günü saat onörtte Bursada çira pazarı civarında kapan halinde bulunmaları ilân olunur.

Parfüm
Poudre
MASK RUJ
LOSYON
Kolonya Suyu 90°
marcel guerlain
86, Faube, St Honoré (Paris)
en face l'Élycée

BÜHLER

Her cins ve kabalyette değirmen; silo yıkama makinası; silindirler ve sair buna ellibicümle en son sistem makinalar imal ve tesisat.
Bühler Biraderler
İstanbul-Galatada
Büyük Tünel Han No.27-28
Pianister Model-MPA.

Delikanlı! Bıskılet İstermisin
Bunun kolay var
derhal BNKAMIZIN KUMBARALARI ndan bir tane al ve bu günden itibaren her gün gündeliğinin bir kısmını oraya at. Tatil zamanı gelince bıskılet paran da birikmiş olacak. O vakit kumbarandan param alır ve bisikletini satın alırsın.
TÜRKİYE İŞ BANKASI

İstanbul vilâyeti orman baş müdürlüğünden:

Hazine namına ve Haliç iskelesinde mahfuz 1072 adet gürgen dolaba ve 133 adet gürgen samanlı ve 53 adet gürgen tezgâhlık ve 26 adet gürgen ayaklık kerestesi 744 adet kırıcık çubuğu 17-10-929 perşembe günü ihale olunmak üzere müzayede ve çıkarılmıştır. İzahat almak isteyen taliplerin İstanbul orman baş müdürü yetine ve yevmi ihalede saat üç buçukta defterdarlık binasında ihale komisyonuna müracaat eylemeleri ilân olunur.

Gazipaşa, Hakimiyetimilliyeli, Dumlupınar Yatmektepleri için nümuneslerine göre kızlar için 500 - 600, erkekler için 800 metre lâcivert kumaş kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasa 12 Teşrinievvel 1929 cumartesi günü saat 16 da Ortaköyde Gazi paşa Yatmektebinde Yatmektepleri Mübayaat Komisyonunda icra edilecektir. Talip olanların yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçelerini Fındıklıda Yürekli Mektepler Muhasebesine tevdi edip makbuzlarını âleusul kapalı zarf derununa koymaları lâzımdır. Şartnameler her gün Gazipaşa Yatmektebinde Komisyon Kâtipliğinde görülebilir.

Güzel sanatlar Akademisinden:

Akademi Teşrinievvelin yirmi altıncı Cuma,tesi günü açılacak ve kayıt muamelatı Teşrinievvel nihayetine kadar devam edecektir.
Mimarî şubesinde Lise derecesinde ve resim, heykel ve tezyini sanatlar şubelerine orta derecede tahsili ikmal etmiş olanlar kabul edilir. Mimarî şubesinde tahsil müddeti beş, tezyini sanatlar şubesinde üç senedir. Diğer şubelerde otuz yaşına kadar çalışılabilir. Tezyini sanatlar şubesinde, ilâncılık, hanım işleri moda, batic, çinçilik, dahili mimarî ve mobilyecilik gösterilir.
Hç bir kayıt ve şarta tabi olmamak ve Akademinin bütün tedris vassatlarından istifade etmek üzere resim, heykel ve tezyini sanatlar şubelerine ayrıca serbest talebe kayıt ve kabul edilir.
Akademi nehari ve meccanidir. Yalnız Yüksek muallim mektebinde işe ve ibate edilmek üzere mimarî şubesine bu sene beş leylil talebe alınacaktır.

Belsoğukluğu frengi olanların nazarı dikkatine Dr. Horhroni

Fennin en son usulile ka'fi olarak eski ve yeni belsoğukluğu, frengi, idrar darlığı, bel gevşekliği ve mesane ve bilmümlü kadın rahatsızlıklarını tedavi olunur. Beyoğlu Tokatlıyan yanında mektep sokak No 35 Tel: B. O. 3152

Manisa vilâyetinden

Vilâyet ilk mektepleri için 1355 lira kıymeti muhammesinde evrak ve cetveller tap ettirilecektir.
Münakasa müddeti 5 teşrinievvel cumartesi saat onbuçuğa kadardır. Şeraiti anlamak ve nümunesin görmek isteyenlerin vilâyet maarif müdürlüğüne müracaatları.

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

YEDİNCİ TERTİP
3. ÜNCÜ KEŞİDE
11 TEŞRİNİ EVVLDEDİR
Büyük ikramiye:
40,000 liradır
Ayrıca:
20,000
15,000
12,000
10,000 Liralık ikramiyeler ve 10,000 „ Bir mükâfat
İşbu keşidede cem'an " 3,900 „ numara kazanacaktır

Deniz Satınalma komisyonundan:

4500 kilo birinci kat jolin karine boyası.
4500 kilo 2 inci kat.
3000 kilo likit yağ.
kapalı zarf usulile ihale katıyesi 5 teşrinievvel 929 cumartesi günü saat 14 te.
Millî müdafaa vekâleti deniz fabrikaları ihtiyacı için balâda muharrer karine boyası hızarlarında muharrer gün ve saatta kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün vermek isteyenlerin yevmi ihalede ve muharrer saatta Kasmpaşada Deniz satınalma komisyonuna müracaatları.

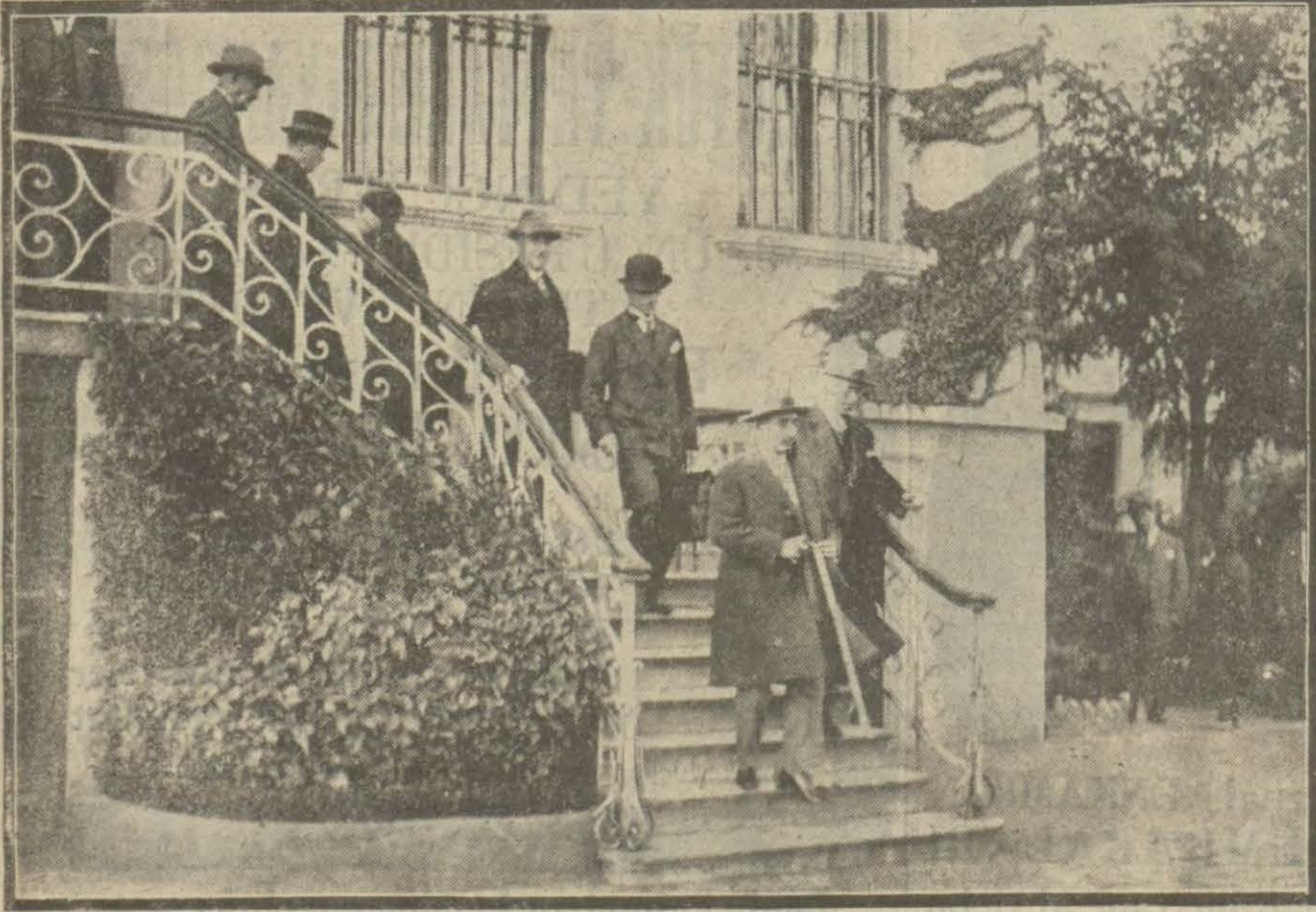
Kapalı zarf usulile münakasa Ankara su işleri müdürlüğünden:

1 — Bedeli keşfi (25552) lira (23) kuruş olan Ankara ovası iska kanalına ait inşaatı smaiye ve tarlalara tevzi tertibatı ameliatı 24-9-929 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya vazolunmuştur.
2 — Müteahhit evel emirde (1916) lira (40) kuruş teminat akçesinin veya hükümet bankalarile sermayesi millî olan bankalardan birinin kefalet mektubunu iraye mecburdur.
3 — Talipler bu gibi işleri yaptıkları maada dair idareyi temin edecek vesakî ibraz mecburdur.
4 — İhale 14 Teşrinievvel 929 Pazartesi günü saat 16 da Ankarada makamı vilâyet mektupçuluk odasmda icra edileceğinden proje ve evrakı keşfiyeyi görmek isteyenler Nafia Su işleri Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Ticaret Odası ücretini vermiyenler: Ticaret ve Sanayi odasından:

929 senesi oda ücreti kaydiyelerinin ve 928 senesinde teydiye edilen kazanç vergisi üzerinden odaya tesviyesi lâzım gelen % 2 oda resminin cezasız tahsil müddeti bir daha kabili temdit olmamak üzere 15Teşrinievvel 929 Salı günü akşamına kadar temdit edilmiştir. O zamana kadar henüz bu ücret ve resmi teviye etmeyenler hakkında sureti katiyede iki misli ceza tahakkuk ettirilecek ve tahsilât icra vasıtasile yapılacaktır.

Az zaman sonra
BELKİ
Nefis ve leziz
BURNVİL - KADBÜRİ
çikolatalarını
BULAMIYACAĞSINIZ
onun için
Yiyebildiğiniz kadar yiyiniz!
Umumî acentaları: EHRENŞTEIN ve TOLEDO Altıparmak Han
Birinci kat İstanbul
Leyli ve nehari
istiklâl lisesi
Tam devrelidir. Bütün sınıfları mevcuttur.
Talebe kaydına başlanmıştır. Her gün müracaat olunabilir.
Şehzadebaşında polis merkezi arkasında.
Telefon İst. 2534

Başvekil İsmet Paşa Hz. Seyrüsefain idaresini ziyaret etmişlerdir. Resimimiz, İsmet Paşa Hazretlerinin idareden çıkarken alınan bir anstantandır.

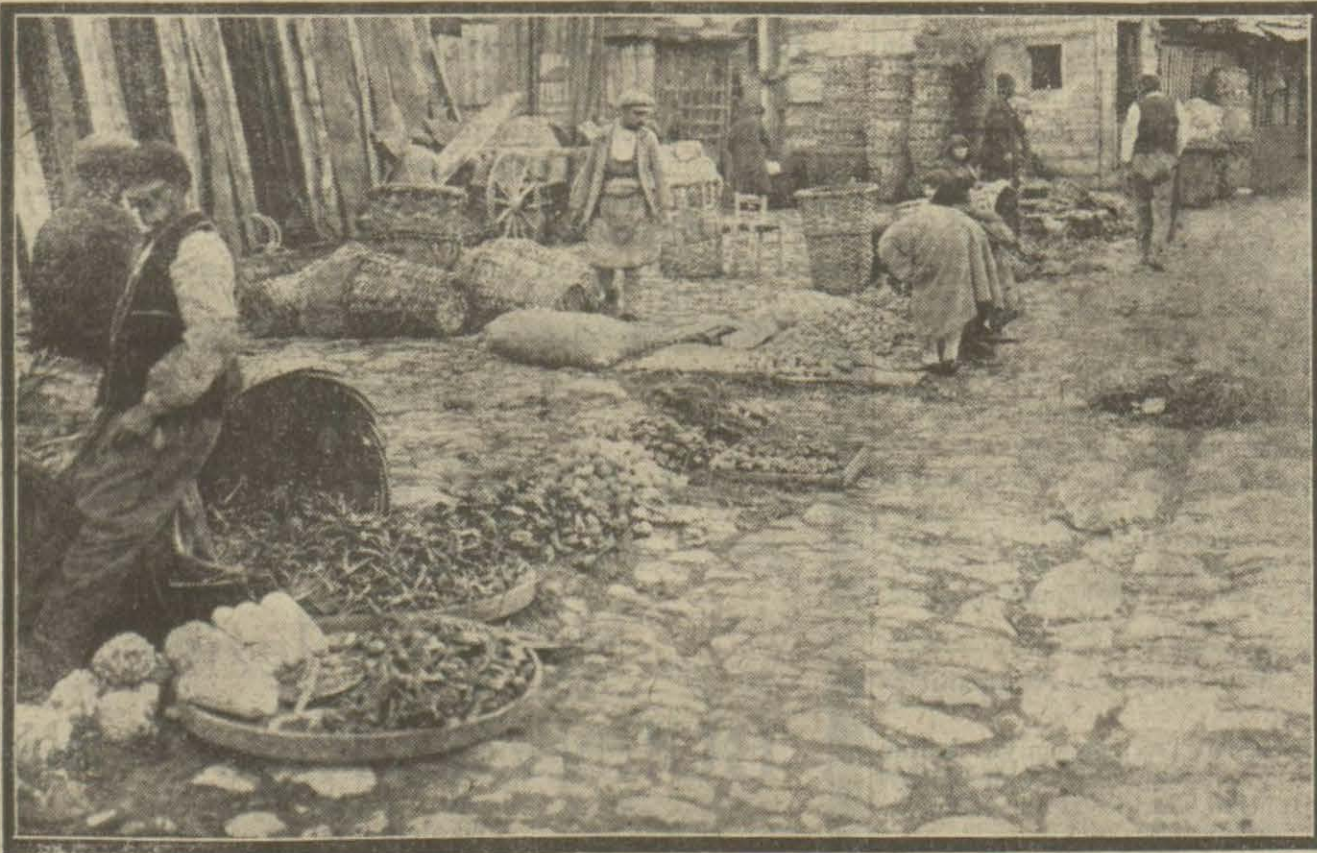
Gazi Hazretlerinin millî mücadele esasatını ilk defa olarak kararlaştırdığı binada bir inkılâp müzesi tesis olunmaktadır. Bu müzede Türk inkılabına ait eserler toplanmaktadır.

Türk-Amerikan ticaret mukavelesi Ankarada imza edilmiştir. Resim imza merasimini gösteriyor.

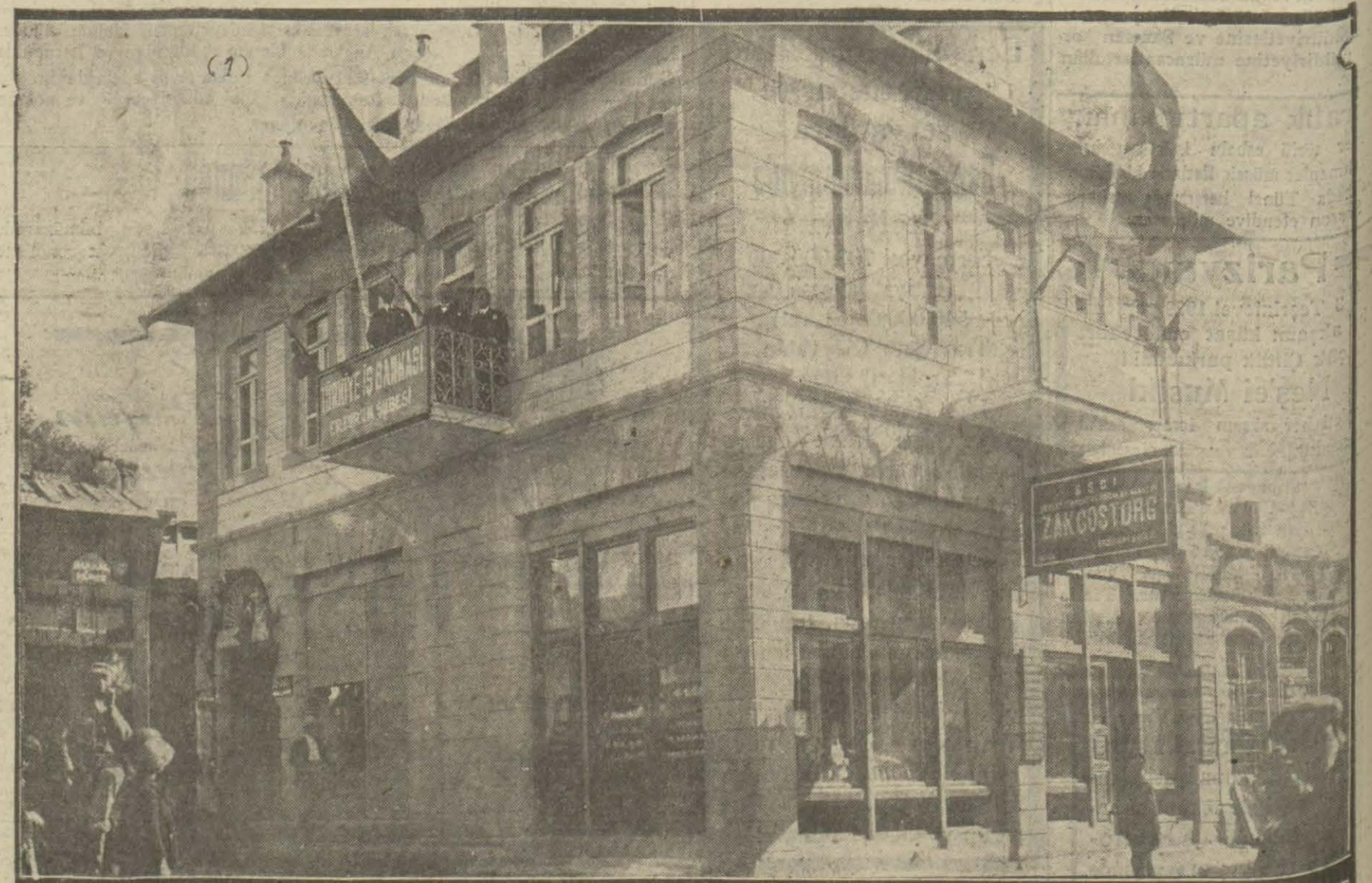
Kız Amelî Hayat mektebinden bu sene otuz kız mezun olmuştur. Bu hanımlar muhtelif müessesatı maliye ve ticariyede vâzife almışlardır.

Şehremaneti yeni bir sebze halli inşasını kararlaştırmıştır. Resim şimdiki fena vaziyeti gösteriyor.

Emanet Gülhane parkında bir çocuk bahçesi tesis etmektedir. Yakında resmi küşadı yapılması mukarrer olan bu bahçe asri çocuk eğlenceleri vasıtalarını havidir.

Şark vilâyetlerimizden Erzurumda son zamanlarda büyük umran faaliyetleri görülmektedir. Resimlerimiz (1) yeni küşat edilen Erzurum iş bankası şubesi (2) son planlara tevfihan açılan caddelerden "Cumhuriyet caddesi, (2) yeni inşa olunan sinema. Foto: Hakkı